

Jaarstukken 2020

KEUNSTWURK

ADVISEERT, ONDERSTEUNT EN ONDERNEEMT
VOOR KUNST & CULTUUR IN FRYSLAN

Keunstwurk jaorstukken 2020

Voorwoord 2

Inhoudelijk verslag 2020

>	LEARE	3
>	FERNIJE	26
>	MEIDWAAN	29
>	STIPE	37

Financieel verslag 2020

>	BALANS PER 31 DECEMBER 2020	47
>	STAAT VAN BATEN EN LASTEN 2020	49
>	TOELICHTING OP DE JAARREKENING	51

Bijlagen

>	BESTUURSSAMENSTELLING	56
>	KEUNSTWURK IN DE MEDIA	57
>	KEUNSTWURK ONLINE	60

Voorwoord

Een jaar geleden, op donderdag 12 maart 2020 om 15.00 uur, kondigde premier Rutte aan dat 'alle evenementen, bijeenkomsten met meer dan 100 personen in heel Nederland worden afgelast. Dat geldt ook voor publieke locaties zoals musea, concertzalen, theaters, etc. De maatregelen gingen diezelfde dag om 18.00 uur in. Deze boodschap tijdens de persconferentie had veel afgelastingen van voorstellingen en bijeenkomsten tot gevolg en betekende voor vele culturele organisaties dat zij hun deuren moesten sluiten.

Niemand had op dat moment kunnen denken dat we een jaar later nog met een lockdown te maken zouden hebben. De mate waarin de culturele en creatieve sector door de coronapandemie en alle maatregelen om die in te dammen is geraakt, is immens. Wij moesten ook bijsturen en improviseren. Culturele instellingen en scholen wilden overeind houden wat er was. Keunstwurk bood waar het kan de helpende hand. We publiceerden over de verschillende steunpakketten van overheden, richtten Stipe in om amateurkunstverenigingen te helpen en richtten pagina's in op onze website Kultuerfilter en VOCO met online cultuuronderwijs. Ook hebben we samen met de Leeuwarder Courant een dagelijkse cultuureducatie pagina gevuld om scholen in corona tijd te inspireren.

Overwinteren

Veel producties in het amateurtheater werden afgelast vanwege de eerste lockdown. Voor veel verenigingen die al maanden aan het repeteren waren viel net voor de première het doek. Uitstel werd uiteindelijk vaak afstel en er werd uitgekeken naar het winterseizoen. Veel verenigingen slaan het winterseizoen over, omdat corona gewoonweg te veel onzekerheden met zich meebrengt. Een kwart was wel dapper begonnen met repeteren in september en oktober, maar moest noodgedwongen stoppen door de invoering van strengere coronamaatregelen.

Onze eigen activiteiten, zoals trainingen, netwerkbijeenkomsten en schoolbezoeken, moesten deels worden uitgesteld, in alternatieve online-vorm worden aangeboden of afgelast. Na deze eerste fase ontstonden nieuwe initiatieven waarbij kunst en cultuur mensen opnieuw verbond. Voor alle scholen is maatwerk geleverd om, binnen de bestaande regels, toch ondersteuning te kunnen bieden. We hebben ondersteuning geboden met scholing op het gebied van ondernemerschap, expertise, promotie en ledenwerving en deskundigheidsbevordering.

Reorganisatie

2020 was niet alleen vanwege Covid-19 een roerig jaar. Ook vanwege de herijking van het cultuurbeleid van de provincie stond 2020 in het teken van een nieuwe kijk op ons werk, plannen maken, het beoordelen van plannen door een externe adviescommissie en daardoor voor onze organisatie veel onzekerheid. Keunstwurk werd geconfronteerd met ingrijpende bezuinigingen en herallocatie van werkzaamheden binnen de taak als ondersteuningsorganisatie in de tweede lijn.

Voor Fulkaan (talentontwikkeling) is er de komende vier jaar geen geld beschikbaar gesteld. Ook voor beeldende kunst is geen extra geld beschikbaar gesteld. Door de gewijzigde financiering en de gewijzigde opdracht hebben er formatief verschuivingen plaats gevonden.

De reorganisatie heeft voor Keunstwurk vervelende consequenties zoals gewijzigde organisatiestructuur, gewijzigde functieomschrijvingen, minder personeelsformatie en een andere werkomgeving

Tot slot

We merken dat het draagvlak voor cultuur het afgelopen jaar is toegenomen, omdat iedereen heeft ervaren hoe verbindend cultuur is en hoe belangrijk creativiteit is om de crisis te overwinnen. De coronacrisis is een vliegwiel voor digitalisering van cultuurbeleving.

Terwijl theaters en musea dicht zijn, ontdekken mensen thuis hoe mooi kunst maken en meemaken kan zijn. Vanuit Keunstwurk denken we na over mogelijkheden voor innovatie en digitalisering, waarvan verenigingen, zzp'ers en dans-, theater-, muziekscholen gebruik kunnen maken.

Wij hebben er alle vertrouwen in dat wij als Keunstwurk een positieve en sterke rol kunnen blijven spelen in de Friese culturele basisinfrastructuur. Dit vraagt een goede relatie met het veld en scholen waarbinnen de te realiseren prestaties moeten plaats vinden. Het komende jaar werken we aan de uitvoering van ons meerjarig beleidsplan 2021-2024.

Ik wil alle meimakers, scholen, directies van kunstencentra en culturele instellingen, kunstenaars, amateurs, zzp'ers in de cultuursector en alle andere betrokkenen bedanken voor de positieve samenwerking in dit bijzondere jaar.

Er ligt een enorme kans om alle betrokkenen na de crisis actiever te betrekken bij de kunsten. We zijn daarom zo mogelijk nóg gemotiveerder om nu en in de toekomst zorg te blijven dragen voor goed cultuuronderwijs en nog meer cultuurparticipatie in Fryslân.

Douwe Zeldenrust,
directeur

Inhoudelijk verslag Keunstwurk 2020

1

Programma Leare

> OMSCHRIJVING PROGRAMMA

In dit programma richten we ons op activiteiten en ondersteuning rondom participatie en educatie. Uitgangspunt is de term; 'een leven lang leren'.

A > JONG GELEERD

1. Impuls jongerentheater
2. Fulkaan
3. Kunstbende
4. Frysk Jeugd Orkest

B > CULTUUREDUCATIE

1. KEK2
2. Meer Muziek in de Klas Lokaal Fryslân
3. VO Karavaan
4. Cultuurmenu Waadhoeke
5. Proeftuin meertaligens
6. Go with the Flow
7. We the North - Groot Dromen, vandaag beginnen

C > KEUNSTWURK PLEIN

1. Cursussen en trainingen
2. Debatten en lezingen
3. Het oprichten en ondersteunen van netwerken

1A > Jong geleerd

1 > IMPULS JONGERENTHEATER

Doelen:

- > Een impuls geven aan theateraanbod voor jeugd en jongeren in Fryslân.
- > Tijdens de culturele triënnales (2022, 2025 en 2028) in Fryslân, een podium geven aan de theater makende jongeren van deze provincie.
- > Vanuit een gezamenlijk artistiek uitgangspunt voor jongerenploegen/aanbieders jeugdtheater(lessen) - die hun deelnemers verder willen laten ontwikkelen op het gebied van theater - toewerken naar een jeugdtheaterfestival (2022).

Aanleiding:

Theater is populair bij jongeren in Fryslân. Al van jongs af aan maken ze kennis met theater in het onderwijs door dramalessen en het bezoeken van voorstellingen. Daarnaast zijn veel jongeren buitenschools actief bij jeugdtheaterscholen, centra voor de kunsten, zelfstandige aanbieders, amateurtheaterploegen of iepenloftspullen. Het is echter niet altijd makkelijk voor jongeren om zich verder te ontwikkelen in deze discipline, wanneer er in hun regio geen aanbod is voor verdieping of verbreding. Daarnaast is het erg milieu- en onderwijsafhankelijk in hoeverre de jongeren gestimuleerd worden om zich na de fase van kennismaking verder te bekwamen. Met de impuls jeugdtheater willen we jongeren uit heel Fryslân de kans geven om nieuwe ervaringen op te doen op theater, door een toegankelijk aanbod te creëren waarbij ruimte is voor alle niveaus. Om kennis te maken, maar ook om te verdiepen. Door de aanbieders die meer willen door professionals te ondersteunen kunnen we het aanbod voor deze jongeren, verbreden, interessanter maken versterken, verdiepen en dit direct verankeren in de al bestaande structuur van aanbod jongerentheater(lessen).

Rol van Keunstwurk:

Keunstwurk heeft een ondersteunende en verbindende rol bij het realiseren van activiteiten.

Partners:

Jeugdtheaterscholen, centra voor de kunsten, individuele theatermakers en -docenten, schouwburgen, KEK2 netwerk, festivals zoals Simmerdeis en Stichting Amateurtoniel Fryslân.

Resultaat:

In 2020 is verder gewerkt aan het projectplan. Dit heeft geleid tot het plan BROEI! BROEI! geeft een podium aan de jongeren in Friesland, geeft hen de ruimte om hun verhalen te vertellen op een manier zoals zij die willen brengen. Dwars door podiumkunstdisciplines heen, actueel of met hun blik op wat is geweest of mag komen. BROEI! spreekt nadrukkelijk de jongeren aan en wil aanmoedigen om zelf multimediale podiumkunst en cultuur (mee) te maken. Zelf ideeën te genereren. Op twaalf plekken worden opmerkelijke verhalen verteld onder de noemer GROETEN UIT/GROETNIS UT ARCADIA: in een voorstelling of performance; een multimediale installatie; in een eigenzinnige audiovorm of via een beeldscherm als film, videoclip of docu. Twaalf producties die geselecteerd zijn uit wie weet hoeveel aanvragen voor de open call van #BROEI!. Producties door jongeren zelf geïnitieerd. Op een toffe locatie, multidisciplinair, mogelijk multimediaal. Ondersteund door wie zij daarvoor zelf kiezen: een lokale muzikale held, die dansdocent of de inspirerende theaterregisseur van de plaatselijke toneelvereniging, een leraar van school of coach vanuit het jongerenwerk.

2 > FULKAAN

Doel:

Fulkaan wil de komende jaren inzetten op het verstevigen van de culturele infrastructuur. Het creëren van nieuwe verbindingen tussen de samenwerkingspartners, zowel regionaal, provinciaal en landelijk. Het uitbreiden van de disciplines, met vernieuwende

cross-overs als resultaat. Keunstwurk streeft ernaar om samen met de samenwerkingspartners zo'n 120 jonge deelnemers een nieuwe ervaring te bieden op het gebied van hun kunstvorm via deelname aan de activiteiten van Fulkaan.

Aanleiding:

Fulkaan is talentontwikkelaar voor alle niet-pop gerelateerde muziek (hafabra, klassiek, lichte muziek, etc.) in Fryslân. Talentvolle jongeren worden uitgenodigd en geselecteerd om deel te nemen. Zij ontdekken en ontwikkelen zich bij Fulkaan door inspiratie, kennis en plezierige ontmoetingen. Fulkaan staat voor een werkwijze, waarbij jonge talenten en jonge kunstprofessionals samen uitgedaagd worden en het experiment opzoeken. Er wordt nauw samengewerkt met alle talentvoorzieningen, inclusief particuliere docenten en podia. Verdieping en crossover zijn de speerpunten. Het programma Fulkaan voorziet zo in een extra ontwikkelingsroute, die talent in Fryslân centraal verbindt.

Rol van Keunstwurk:

Keunstwurk is coördinator, verbindt en faciliteert zowel Fulkaan Simmer Academy als de randvoorwaarden voor de andere activiteiten. Bij alle onderdelen van Fulkaan hebben lokale, regionale en landelijke partners vooral een uitvoerende rol.

Partners:

Muziekfederaties, KEK2 netwerk, diverse docenten van lokale en regionale kunstcentra, NNO, Kunstbende, OMF, de Lawei, SAKO, STAF, LF2028. Prins Claus Conservatorium (inzet studenten), NHL-Stenden, docenten en artiesten landelijke (lieft met een band met Fryslân), Frysk Jeugdorkest, Noordpoolorkest, CityProms, Broken Brass, Welcome to the Village, VERS, Oerol, Simmerdeis, Pasveer Korps, Oranje Minnertsge, Crescendo Opende, CMH Mendaldum, Showband Oerterp, Popfabryk, Atrium Sneek.

Resultaten:

> **FULKAAN SIMMER AKADEMY**

De provinciale werkplaats voor jong talent: Simmer Academy. Jaarlijks wordt de Fulkaan Simmer Academy georganiseerd tijdens de zomervakantie voor talenten op het gebied van muziek, dans, zang en theater. Bij de 5-daagse Simmer Academy doen de jongeren waardevolle les-, podium- en levenservaring op. Verdieping en cross-over zijn de speerpunten. In de Simmer Academy komen gemotiveerde jongeren samen, om in een werkplaats-setting nieuwe vormen van musiceren en experimenten aan te gaan. De Simmer Academy heeft als doel, om een jaarlijkse bron van inspiratie te zijn en een springplank voor een cultureel seizoen vol boeiende podiumpresentaties van jonge talentvolle muzikanten. Een sterke kant van de Simmer Academy is, dat getalenteerde jongeren van allerlei aard elkaar ontmoeten. Dat is goed voor hun netwerk en het werkt inspirerend. Binnen het programma van de Simmer Academy ontstaan speciale cross-over producties, die bijeen blijven totdat een (of meer) van deze producties op één van de Friese podia kan worden uitgevoerd.

Resultaat:

De Simmer Academy hebben we tot op het laatst georganiseerd en voorbereid, maar hebben we vanwege de aangescherpte corona regels uiteindelijk toch moeten annuleren.

> **DRUMBLOWS (werktitel)**

De talentvolle jongeren bij de muziekverenigingen, korpsen en drumbands in Fryslân spelen bij hun korps een heel ander genre muziek dan waar ze vaak zelf persoonlijk naar luisteren. Dit project biedt de jongeren die in een korps of showband spelen een unieke en uitdagende kans om de muziek waar ze zelf naar luisteren ook in de showband-setting te spelen. Showband meets hiphop. Optredens zullen dan ook niet plaatsvinden tijdens de gebruikelijke taptoes en wedstrijden, maar in een festival-setting.

Resultaat:

Vanwege corona reglementen zijn de repetities lange tijd uitgesteld. Het project gaat verder in 2021 wanneer er weer ruimte is binnen de geldende regels.

> **MEINDERT TALMA - 'DOMELA PASSIE'**

Resultaat:

De laatste optredens van dit project hebben plaatsgevonden in 2020, in corona proof setting.

> **HOE DE SHOW BEGON - KERSTVOORSTELLING**

De Lawei in Drachten organiseert een bijzondere kerstvoorstelling en Fulkaan doet mee! "Hoe de show begon" is een familievoorstelling waarbij je in De Lawei langs vijf verschillende voorstellingen komt. Fulkaan stelde een team van theatermakers, spelers en muzikanten uit Noord-Nederland samen. Onder begeleiding van coaches werkten zij aan één van de voorstellingen die in de kerstvakantie is te zien.

Resultaat:

Het stuk is geschreven, deelnemers geworven, repetities gepland, organisatie voorbereid. Echter door lockdown in december is het gehele project verplaatst naar begin 2021.

> **FULKAANRADERS**

Dat iedereen binnen zit, betekent niet dat er niks gebeurt. Vanuit woonkamers delen jonge makers en organisaties toch hun creativiteit, maar dan via een beeldscherm. Fulkaan laat dit zien, zodat de jongeren zich niet hoeven te vervelen in corona tijd. Via de Fulkaan social media en website boden we de jongeren tijdens de thuis-blijf-niet-naar-school-periode opties aan voor culturele online events, passend bij Fulkaan en haar doelstellingen.

Resultaat:

<https://www.fulkaan.nl/fulkaanraders/>

> **FULKAAN - VIRTUEEL KOOR**

We moesten begin dit jaar met z'n allen binnen blijven, dus maakten we er het beste van. Samen met SAKO Friesland begonnen we een Virtueel Koor, zodat we toch nog samen kunnen blijven zingen. Het idee was simpel: iedereen zingt thuis zijn/haar partij in en neemt dat op met audio én video. Dat kon op je laptop, tablet of telefoon. Wij brachten alle inzendingen samen en maakten er een video van een groot online koor van.

Resultaat:

<https://www.youtube.com/watch?v=Abcvz6WLiCw>

> **FULKAAN & LF2028 | REBELS WITH A CAUSE**

Voor de internationale Make Music Day 2020 werkten tientallen talenten uit zes Europese landen samen aan een heel tof en grensoverschrijdend online project: de filmbeelden én soundtrack voor de korte film 'Rebels with a Cause'. Jongeren uit Litouwen, Slovenië, Groot-Brittannië, België, Slowakije én Nederland lieten hun hart spreken!

Resultaat:

<https://www.facebook.com/watch/?v=296668754801083>

> **FULKAAN & VERS FESTIVAL**

Tijdens de workshop werden (amateur)muzikanten uitgedaagd om op een nieuwe manier naar hun instrument te kijken. De workshop is geschikt voor alle koper- en houtblazers, drummers en percussionisten. De workshop is uitdagend voor zowel jeugd als volwassenen, en kan op het niveau van de doelgroep worden aangepast. Deze workshop geeft niet alleen een dosis energie en speelplezier, maar laat ook ruimte voor improvisatie, eigen inbreng en creativiteit. De dag werd afgesloten met de presentatie van de ingestudeerde Broken Brass nummers, tijdens de officiële opening van het VERS festival.

Resultaat:

Broken Brass workshop en openingsoptreden festival met alle 75 deelnemers d.d. 4 februari.

> **FULKAAN & NNO**

Samen met het Noord Nederlands Orkest organiseerden we een stel exclusieve masterclasses in Neushoorn op zaterdag 18 januari 2020.

Resultaat:

15 deelnemers

> **SUMMER / WINTER GROOVE**

Winter Groove is een inspiratie en verdiepingsweek voor drummers en slagwerkers tussen 12 en 24 jaar. Slagwerkers en drummers zijn de ruggengraat van cross-over en interdisciplinaire projecten; als basis van verschillende muziekstijlen zijn ze essentieel bij de fusie van muziekstijlen en zorgen ze voor de connectie tussen diverse disciplines, mede vanwege hun flexibele inzet en aanpassingsvermogen. Slagwerkers worden ingezet voor mega grote percussie opstellingen tot bodypercussie en van klassiek slagwerk tot trash-percussie. Om deze eigenschappen en vaardigheden goed onder de knie te krijgen, is een verbreding en verdieping van hun ontwikkeling noodzakelijk. Bij veel slagwerkers en drummers is de behoefte aan deze extra ontwikkeling aanwezig, maar in de reguliere lessen is hier helaas geen tijd of aandacht voor. Met Winter Groove willen in deze behoefte aan verbreding en verdieping voorzien door een week lang een passend offline en online aanbod aan te bieden. Door het creëren van een open leeromgeving willen we ze tijdens Winter Groove in een vroeg stadium kennis laten maken met de vele mogelijkheden binnen de wereld van het slagwerk, waardoor we (hopelijk) bijdragen aan een nieuwe generatie innovatieve slagwerkers en drummers.

Resultaat:

Summer Groove / Winter Groove hebben we tot twee maal toe getracht te organiseren en voorbereid, maar hebben we vanwege de aangescherpte corona regels uiteindelijk steeds moeten uitstellen. Project staat klaar voor uitvoering in 2021.

> **WIN EEN NNO-SOLIST**

De hofabra verenigingen uit Fryslân kunnen een kort (project)plan inleveren waarin ze beschrijven wat hun plan is en waarvoor ze een NNO solist willen inzetten.

De voorstellen worden beoordeeld door een gedegen commissie (minimaal 1 persoon per partner + onafhankelijk jurylid).

De NNO solist speelt in ieder geval mee bij de uitvoering, komt bij een aantal repetities langs en geeft een workshop aan het korps.

Resultaat:

Win een NNO Solist is voorbereid en georganiseerd, maar i.v.m. corona reglementen, en in goed overleg met het NNO, uitgesteld tot begin 2021.

> **WORKSHOPS & MASTERCLASSES NAJAAR TOUR**

Om amateurmuzikanten zoveel mogelijk mogelijkheden te bieden om te leren van gerenommeerde muzikanten hebben we het plan opgevat om een MASTERCLASS TOUR op te zetten. De theaters en poppodia in het noorden hebben al een goed programma staan waar we op aan kunnen haken. De ervaring leert dat artiesten ruimschoots van tevoren aanwezig moeten zijn op de speellocatie en gedurende de dag vaak beschikbaar zijn en open staan voor het geven van een masterclass aan leergierige muzikanten. De masterclasses worden aangeboden op de locatie waar het optreden plaatsvond en waar mogelijk gecombineerd met een ticket voor het concert.

Resultaat:

Workshops en masterclasses zijn georganiseerd, aangekondigd en er is geworven voor deelnemers. Vanwege corona reglementen zijn de activiteiten echter verplaatst of afgezegd.

> **COACHING URBAN TALENTS**

Begeleiding Fonds voor Cultuurparticipatie urban talents Michelle Samba en Zardy de Haan en overgedragen aan de Popfabryk.

Doel:

Jongeren in Fryslân (13–18 jaar) een eerste podiumervaring en/of expositie bieden, in een professionele setting.

Aanleiding:

De Friese voorronde van Kunstbende biedt aan jong ontluikend talent de mogelijkheid om zichzelf te tonen op een professioneel podium. Het bereik van Kunstbende is groot en laagdrempelig.

Rolverdeling:

In afstemming met het landelijk bureau Kunstbende rolt Keunstwurk het project binnen Fryslân uit. Daarvoor werken we samen met de provincie Fryslân, de Kunstcentra, de Friese organisaties voor talentontwikkeling en met het voortgezet onderwijs en het mbo. Keunstwurk heeft een centrale ondersteunende en faciliterende rol. De uitvoering van de voorronde, maar ook de werving binnen scholen en lespraktijken wordt door lokale en regionale partijen uitgevoerd. Schouwburg De Lawei heeft hierin een uitvoerende rol.

Partners:

Kunstcentra, KEK2 netwerk, Schouwburg De Lawei, Cultuur Kwartier Sneek, Kunstbende landelijk, vo en mbo, poppodia en festivals. Er wordt in het komende seizoen gezocht naar aanvullende partners.

Resultaat:

In 2020 streefden we naar:

- > Enthousiaste medewerking van cultuurpartijen en vo/mbo om jongeren opnieuw te attenderen op de mogelijkheden tot deelname en deelnemers te coachen. De lijnen hiervoor zijn uitgezet en verscheidene cultuurpartijen waren enthousiast om mee te doen. Helaas vielen meerdere workshops uit door Covid-19.
- > 110 deelnemers aan de Friese Voorronde. Uiteindelijk deden 24 deelnemers mee aan de voorronde. Aanvankelijk waren er meer deelnemers maar door het meerdere malen verschuiven van de voorronde i.v.m. Covid-19 bleek het erg moeilijk de deelnemers vast te houden. Via de livestream waren er 542 kijkers/publiek.
- > 80 deelnemers aan de workshoptour
Er waren 92 deelnemers aan de scholentour en 8 deelnemers verspreid over 2 workshops waarvan 1 in Dokkum bij Opus 3 en 1 in Heerenveen bij Ateliers Majeur. De overige 3 workshops die gepland waren zijn komen te vervallen i.v.m. Covid-19.

In samenwerking met Kunstbende Nederland en de andere provincies zijn er 8 online masterclasses in de maand juni georganiseerd:

- > 7 juni DJ - The School of House & Mysteryland: Mr. Belt & Wezol
- > 10 juni Taal - De Nieuwe Oost: Corinne Heyrman
- > 10 juni Expo - Stedelijk Museum Amsterdam & Blikopeners: Butterfingaz
- > 14 juni Film - IFFR & MovieZone: Edson da Conceicao
- > 17 juni Theater - Oerol: Nastaran Razawi Khorasani
- > 21 juni Fashion - FASHIONCLASH: Marlou Breuls
- > 24 juni Dans - The Notorious IBE & De Nederlandse Dansdagen: 155
- > 28 juni Muziek- Zwarte Cross en Manana Manana: Seb Dokman van Paceshifters

De registratie hiervan liep via het landelijke Kunstbende platform waardoor wij geen zicht hebben op hoeveel deelnemers uit Fryslân hebben meegedaan.

Friese winnaars die ook op de landelijke eindronde goed uit de bus komen zijn:

Don Diego, hij won de 2^e prijs in de categorie DJ en Nova Weijkamp won de 3^e prijs in de categorie Theater. Ondanks het lage deelnemer aantal was het niveau van de deelnemers dus wel van dusdanige kwaliteit dat ze goed uit de bus kwamen bij de landelijke finale van Kunstbende.

Aanpassingen t.g.v. corona maatregelen:

De laatste 3 geplande workshops bij Kunst&COO, Atrium Sneek en Seewyn zijn komen te vervallen. De scholentour moest ook worden stopgezet, aangezien scholen geen externe partners mee toelieten in de school/over gingen op digitaal onderwijs. Dit betekent dat de gebruikelijke ingangen voor het vinden van deelnemers (workshop bij kunstencentra's en scholen) niet meer mogelijk waren. De voorronde is meerdere keren verzet wat een verlies van deelnemers tot gevolg had. Het vasthouden van deelnemers is altijd een uitdaging geweest bij Kunstbende gezien de doelgroep (jongeren) en dat is door Corona nog moeilijker geworden.

4 > FRYSK JEUGD ORKEST

Doel:

Een voorziening voor talentvolle jongeren op het gebied van klassieke orkestmuziek behouden en laten floreren.

Aanleiding:

Het Frysk Jeugd Orkest (FJO) is een goede talentvoorziening op het gebied van klassieke orkestmuziek. Het FJO kan alleen floreren wanneer de bezetting goed is en de prestaties vermeldenswaardig zijn.

Rol Keunstwurk:

Keunstwurk faciliteert en is ambassadeur.

Resultaten:

Behoud van een goede relatie met het FJO, gebaseerd op onderlinge afstemming en betrokkenheid bij de projecten van zowel Keunstwurk als het FJO. Gecreëerde kansen voor performances voor kinderen en jongeren, met vermeldenswaardige prestaties.

1B > *Cultuureducatie*

1 > KEK2

Doel:

- > Het implementeren, vernieuwen en verdiepen van cultuureducatie in het curriculum in het primair binnen alle basisscholen in Fryslân, waarbij de school eigenaarschap ontwikkelt.
- > Scholen bereiken die nog niet actief deelnemen aan het programma in beeld brengen.

Aanleiding:

In oktober 2016 presenteerde penvoerder Keunstwurk een ambitieus plan voor Cultuureducatie met Kwaliteit in Fryslân voor 2017-2020. Dit plan is doorweven met de ambitie van de Provincie Fryslân om kunst, cultuur en taal met elkaar te verbinden en te integreren en te borgen in het onderwijs op alle scholen in Fryslân.

Rol Keunstwurk:

Keunstwurk is penvoerder van KEK 2017-2020, via het team cultuureducatie, verzorgen we de inhoudelijke coördinatie, communicatie, uitvoering en implementatie van het plan.

Partners:

Fonds voor Cultuurparticipatie, Provincie Fryslân, regionale, provinciale en lokale culturaanbieders met educatie in het pakket, PABO NHL Stenden, Noordelijke partners We the North en schoolbesturen, scholen, Meer muziek in de klas lokaal, Cedin, Afûk, Semko, festivals, directeuren, leerkrachten.

Resultaten over 2020:

Aan de hand van de volgende jaardoelen gaan we per doel dieper in op de resultaten:

> **Verankering van cultuureducatie binnen alle basisscholen in Fryslân, waarbij de school eigenaarschap ontwikkelt.**

Wij hebben in het laatste jaar van KEK2 ingezet op het bereiken van zoveel mogelijk scholen, met als doel om alle basisscholen in de provincie Friesland aan te sporen om cultuureducatie te verankeren in het curriculum.

Het bleek door de gevolgen van de covid-19 pandemie echter lastig om deze inzet te verwezenlijken. Direct vanaf maart, toen de maatregelen ingingen, waren onze meimakers steeds minder welkom op school. Niet uit onwil, maar vaak omdat scholen andere prioriteiten hadden. Cultuureducatie kwam niet op de eerste plek. Het bleek lastig om contact te houden met de scholen waar we niet al een traject waren gestart. Daarom hebben wij vanaf maart een werkgroep opgezet die zich richtte op een digitale vorm van aanwezigheid in de klas. De werkgroep had tot doel om leerkrachten en kinderen met speelse creatieve opdrachten zich te verhouden tot de nieuwe werkelijkheid.

We maakten een 'Onderzoeksboek' en stelden dit gratis beschikbaar aan alle leerkrachten en scholen in de provincie. Met de opdrachten uit dit boek konden leerkrachten en leerlingen onderzoeken wat de nieuwe werkelijkheid voor hen betekende en manieren vinden om er mee om te gaan. Samen met onze partners hebben wij nieuwe vormen van digitale samenwerking onderzocht en expertise op dit gebied gedeeld. Onze website kultuerfilter.nl heeft daarin een belangrijke rol gespeeld.

Met onze KEK-Impuls zijn wij in KEK2 begonnen met een ontwerpgerichte projectaanpak waarmee leerkrachten, meimakers én een culturele partner in cocreatie een cultuureducatieprogramma hebben ontwikkeld. Deze manier van werken is succesvol gebleken. Uit de evaluatie van de KEK-Impuls blijkt dat deelnemers de grote mate van eigenaarschap zeer positief beoordelen. Daarmee zijn de KEK-Impulsen een goed instrument gebleken om cultuureducatie te verankeren in het curriculum van de school.

Op de scholen die zich voor schooljaar '19-'20 of '20-'21 hadden aangemeld voor een KEK-Impuls-traject zijn wij beter in staat geweest om onze programma's uit te voeren, al ondervonden we daar ook grote hinder van door gedwongen sluitingen en veranderende roosters. Doordat de KEK-Impulsprogramma's van tevoren echter vast lagen en een langere periode bestreken konden school en meimaker goed in overleg bekijken welke onderdelen doorgang konden vinden. De meimakers en de deelnemende leerkrachten hebben grote flexibiliteit en inventiviteit getoond. Zij bedachten online-werkvormen om door te kunnen werken en hebben daarmee een innovatieve impuls gegeven aan het gehele veld. Keunstwurk draagt zorg voor de kennisdeling op dit gebied en stelt de nieuwe werkvormen beschikbaar voor de toekomst.

Er zijn in totaal over de gehele periode KEK2 54 KEK-Impulsen gevolgd. 8 daarvan zijn uitgevoerd in schooljaar '18-'19, 43 daarvan zijn gestart in schooljaar '19-'20 en 3 zijn er gestart in schooljaar '20-'21 en afgerond in december 2020.

Van de KEK-Impulsen die ingepland stonden in de maanden waarin Nederland voor het eerst in lockdown ging is per Impuls bekeken op welke wijze de activiteiten alsnog uitgevoerd konden worden. Dit kwam er in de praktijk op neer dat scholen vaak pas in september 2020, in het nieuwe schooljaar, met de uitvoer zijn begonnen.

> **Scholen bereiken die nog niet actief deelnemen aan het programma in beeld zijn.**

Ondanks de tegenslagen die de pandemie teweeg heeft gebracht hebben wij in 2020 in totaal 348 scholen bereikt. Op een uiteindelijke scholentotaal van 360 (dit waren bij aanvang CMK2 392 scholen) hebben wij daarmee aan het eind van de KEK2-periode 12 scholen niet bereikt. Wij zijn trots op dat resultaat. De 348 scholen zijn nu 'Spoor 1'-scholen: zij hebben in de afgelopen vier jaar meegedaan aan ons programma in de vorm van teamsessies, studiedagen, kortere co-creatieprojecten en langere projecten als de KEK-Impuls. De 12 scholen die nog niet mee doen aan onze programma's worden in de nieuwe periode KEK3 bereikt. Aan de hand van een nulmeting bij aanvang van CMK3 gaan we nog goed analyseren wat het juiste aantal scholen zijn die we niet of nauwelijks hebben bereikt.

> **Het vergroten, verstevigen en borgen van de positie van cultuureducatie in het primair en voortgezet onderwijs.**

Ondanks de corona-crisis zijn we in 2020 met ons uitgebreide netwerk van meimakers, culturele partners en regionale instellingen verder gegaan met het verdiepen en verankeren van cultuureducatie in het PO. Cultuureducatie in de provincie Friesland is steeds meer een kwestie van samen ontwikkelen, goede verbindingen tussen het onderwijs en het culturele veld en innovatieve ideeën waarmee het onderwijs vooruit kan.

Met het oog op de nieuwe periode KEK3 hebben wij alle partijen nauw betrokken bij het maken van de plannen voor een nieuwe periode. Dit vonden wij van het grootste belang. Wij werken immers volgens de filosofie van het eigenaarschap: door samen te maken en te bedenken creëren we een plan dat van ons allemaal is. Deze gedachte is cruciaal voor de toekomst: wij hebben met KEK2 een prachtig begin gemaakt met het aanleggen van een ecosysteem cultuureducatie. Dat ecosysteem is van ons allemaal: van alle professionals, cultuurmakers, leerkrachten én leerlingen in de provincie. Door die gedachte steeds weer te benadrukken vergroten wij het eigenaarschap en daarmee de expertise van iedereen in het veld.

> **De informatievoorziening en expertise op het gebied van cultuureducatie voor het onderwijs op een hoog peil houden.**

Wij hebben in 2020 geïnvesteerd in de doorontwikkeling van ons kennisnetwerk. Doel is om de vele expertise die in de provincie aanwezig is, op een juiste manier het klaslokaal in te brengen. Door de corona-crisis is dat lastiger gebleken, want veel scholen moesten noodgedwongen de deuren sluiten of waren open met de beperking dat zij geen gastdocenten of meimakers toe konden laten.

Daarom hebben wij er in 2020 voor gekozen om met het netwerk van professionals die wij in de loop van de jaren 2017-2020 aan ons hebben gebonden, een extra verdiepingsslag te maken. Wij hebben ons meimakersnetwerk een uitgebreid deskundigheidsbevorderingstraject aangeboden waarmee zij zich in 10 bijeenkomsten hebben ontwikkeld. Het uitgangspunt van dit traject was eigenaarschap: hoe ontwikkel je je eigen expertise? En vooral: hoe doe je dat op een ontwerpgerichte manier? Alle 32 meimakers hebben zich op deze manier geprofessionaliseerd.

> **Zowel het onderwijs als de cultuursector meenemen in de interessante inhoudelijke ontwikkelingen van cultuureducatie.**

Onze wereld verandert in rap tempo. Zo ook de belevingswereld van kinderen en de manier waarop het onderwijs daar op inspringt. KEK2 ontwikkelt materiaal en ideeën waarmee leerkrachten en leerlingen zich tot die wereld kunnen verhouden. Een belangrijk speerpunt in 2020 was co-creatie. Wij signaleerden dat vakdocenten in de provincie nogal eens moeilijkheden ondervinden bij het aansluiten bij de reguliere lessen van de leerkrachten. Zij ervaren hun werk vaak als 'eilandje' in het curriculum. In 2020 hebben wij samen met Kunst&COO een professionaliseringstraject voor vakdocenten opgezet, met als doel om deze imaginaire muur te doorbreken.

Daarnaast hebben wij alle professionals die deelnamen aan projecten van KEK2 meegenomen in een aantal interessante provinciale ontwikkelingen, waaronder het Taalplan Frysk, de nieuwe beweging Leeuwarden UNESCO City of Literature en de Proeftuin Meertaligheid. Wij zien het als een belangrijke rol van KEK2 om meimakers, regiopartners en vakdocenten goed op de hoogte te brengen van deze nieuwe ontwikkelingen.

Daarnaast zijn wij in 2020 begonnen met het fenomeen maakplaats – een aanloop naar één van de nieuwe speerpunten in KEK3. Het principe van de maakplaats is gestoeld op het idee van co-creatie: hoe ontwerp je samen een goed cultuureducatieprogramma? Hoe zorg je ervoor dat iedereen een eigen rol krijgt, zijn talenten benut en zich medeverantwoordelijk voelt voor het eindresultaat? Deze manier van werken hebben wij in 2020 verkend met professionals onderling, maar zullen wij in de komende jaren in de werkpraktijk van onderwijs opzetten om zo leerkrachten én leerlingen te betrekken bij deze ontwerpgerichte manier van werken. Daarmee sluiten wij aan op programma's als Taalplan Frysk, Proeftuin Meertaligheid en de werkwijze van belangrijke partners als Cedin.

- > **Meer samenwerking in noordelijke verband op het gebied van cultuureducatie.**
Het Noordelijke programma Groot Dromen, Vandaag beginnen is in 2020 tot een einde gekomen. De legacy van dit project is echter KRAAK: de succesvolle inspiratiecyclus voor meimakers, beleidsmedewerkers en vakdocenten die zich willen verdiepen in de innovatieve thema's van vandaag de dag. Tot die thema's behoren: duurzaamheid, groei, ritme en taal. Deze succesvolle sessies zijn ook in 2020 georganiseerd en hebben als belangrijk doel de verdieping van het interprovinciale cultuureducatienetwerk. De samenwerkingen die uit dit netwerk voortkomen zijn waardevol, verdiepend en geven het veld nieuwe inzichten en energie.

OVER VIER JAAR KEK2

Hieronder gaan we in op de centrale doelen over vier jaar CMK2 en de resultaten hiervan:

- > **Hebben alle betrokkenen een taal ontwikkeld waarin het begrippenkader rond cultuureducatie benoemd is.**
Het ontwikkelen van een goed begrippenkader is in de afgelopen vier jaar cruciaal gebleken bij het werken aan een stevig netwerk cultuureducatie in de provincie Fryslân. KEK2 heeft in de afgelopen vier jaar een verandering in het denken over cultuureducatie op gang willen brengen. In plaats van het gebruikelijke aanbod activiteiten dat scholen afnemen op jaarlijkse basis, wilden wij alle betrokkenen aanzetten tot het denken en handelen in langere lijnen. Daarmee bedoelen we het zelfstandig en in co-creatie vormgeven van cultuuronderwijs volgens een beredeneerde opbouw. Onze meimakers zijn daar als eerste groep in geschoold. Door hen bekend te maken met de termen, de werkwijze en de innovatie die daar bij komt kijken konden we onze filosofie langzaam uitdragen naar andere partijen zoals de culturele instellingen en de scholen zelf. Het voeren van gesprekken over cultuureducatie, ingebed in een bredere context, is daarbij van cruciaal belang gebleken. Die bredere context was voor ons steeds de wereld en alle ontwikkelingen die zich voordoen op het gebied van duurzaamheid, digitalisering en individualisering. Wij hebben veel aandacht besteed aan het inbedden van onze programma's en ideeën in het grotere verhaal van het kind dat opgroeit in de ze provincie en op haar weg een groot aantal uitdagingen tegenkomt die onze tijd tekenen. In 2020 werd die gedachte plotseling zeer relevant, toen de Covid-19 pandemie uitbrak.
- > **Is de deskundigheid van leerkrachten en alle andere betrokkenen toegenomen.**
Deskundigheidsbevordering is een belangrijk, zo niet het belangrijkste onderdeel van alle trajecten die we uitvoeren op de scholen. Wij streven in onze teamsessies en langere trajecten als de KEK-Impuls naar het vergroten van eigenaarschap. Eigenaarschap is in onze visie een manier vinden voor elke individuele leerkracht om vanuit eigen passie en plezier cultuureducatie te implementeren in de werkpraktijk. Wij hebben in de afgelopen 4 jaar sterk ingezet op het vergroten van deze vorm van eigenaarschap. Een prachtig voorbeeld van succes is het netwerk Talentgedreven werken, dat we in 2019 opzetten en in 2020 flink hebben kunnen uitbreiden. In totaal 32 leerkrachten hebben zich in het afgelopen jaar bekwaamd in het leren werken vanuit het talent van de leerling. Ook de deskundigheid van andere betrokkenen is sterk toegenomen. De 31 meimakers die wij in de periode KEK2 aan ons verbonden hebben, hebben in 2020 een intensief nascholingstraject gevolgd waarin innovatie in de cultuureducatie voorop stond. Iedere meimaker heeft de mogelijkheid gekregen om zich individueel te verdiepen in een richting naar keuze.
- > **Plusminus 40 'Meimakers' in functie.**
Wij hebben in 2020 met een groep van 31 meimakers gewerkt. Deze groep is groot genoeg om het aantal scholen waarmee we werken te kunnen bedienen. De groep bestaat uit 9 generalisten, 6 meimakers in opleiding, 9 regio-meimakers (verbonden aan een culturele instelling) en 7 specialisten, waaronder taal- en erfgoed specialisten.
- > **Is met 80% van de scholen actief contact gezocht en aan alle scholen een teamtraining aangeboden.**
Wij hebben actief contact met 348 scholen. Al deze scholen hebben de mogelijkheid gekregen om actief deel te nemen aan onze gratis aangeboden teamsessies, workshops en KEK-Impulsen. Daarnaast hebben zij allemaal de beschikbaarheid over het gratis digitale materiaal dat wij via kultuerfilter.nl aanbieden aan alle basisscholen in de provincie.

- > **Heeft 60% van de scholen een jaarplan opgesteld met ondersteuning van de meimaker.**
Wij verstaan onder het opstellen van een jaarplan cultuureducatie iets specifieks, namelijk het leren werken in lange lijnen, waarmee cultuureducatie een focus en een samenhang krijgt die past bij de school. Wij hebben deze manier van werken geïmplementeerd op 348 basisscholen. Zij zijn met onze meimakers steeds onderweg naar de volgende stap: vanuit een beredeneerde, inhoudelijke opzet ontwikkelt de school een breed plan waar de ontwikkeling van de individuele leerkrachten, het curriculum en de visie van de school samenkomen.

- > **Heeft 60% van de scholen een teamtraining/inspiratieproject gevolgd.**
Gedurende de KEK2-periode werd duidelijk dat scholen steeds minder geïnteresseerd waren in onze Inspiratieprojecten. De teamsessies die wij hebben gegeven bleken echter wel populair. Wij hebben in de afgelopen KEK2-periode 140 teamsessies gegeven waarmee het cultuuronderwijs op school is verdiept en verankerd. Daarnaast is er op 59 scholen een KEK-Impuls uitgevoerd en zijn er 15 co-teachingstrajecten gevolgd. Daarmee hebben we in de periode KEK2 op 241 scholen een verdiept traject gegeven.

- > **Zijn de kerndoelen van kunstzinnige oriëntatie inhoudelijk verbonden met taaleducatie. Dit is verankerd in doorgaande leerlijnen en ontwikkelgebieden.**
KEK2 heeft als speerpunt de verbinding tussen taal en kunst. Onze werkgroep taal ontwikkelt programma's waarin leerkrachten en leerlingen op een creatieve wijze aan de slag gaan met taalplezier, identiteitsvorming en verhalen vertellen. Onze meimakers zijn gedurende 2020 verder geschoold in de koppeling tussen taal en kunst. Zij werden betrokken bij de werkgroep en uitgedaagd om het aldaar geleerde in de praktijk te brengen. Voorbeelden daarvan zijn het Cultuurmenu Waadzinnig, de Taaltoveraars, het Onderzoekboek bij de Kinderboekenweek en een aantal KEK-Impulsen. Met deze activiteiten hebben wij op school de koppeling tussen taal en kunst verankerd in de leerlijn en het ontwikkelingsgebied als geheel vergroot en verdiept.

- > **Is deelname aan KEK2 gelijkmatig verspreid over de provincie en maken scholen gebruik van aanwezig cultureel aanbod in de provincie (lokaal/regio) of daarbuiten.**
De deelname aan activiteiten van KEK2 is gelijkmatig verdeeld over de provincie, met één kanttekening: de regio Súd-West Fryslân. Onder partner Akte2 is daar sterk aanwezig op de scholen en voert eigen programma's uit waar een aantal projectdoelen van KEK2 (doorlopende leerlijnen, verankering en deskundigheidsbevordering) onderdeel zijn van het reguliere werk. Wij werken nauw samen met het bureau en ondersteunen waar nodig. Door de zelfstandige houding van Akte2 worden ook in deze regio de projectdoelen van KEK2 op een goede manier behaald.

2 > MEER MUZIEK IN DE KLAS LOKAAL FRYSLÂN

Doel:

Stimuleren van Friese Scholen om meer prioriteit te geven aan muziekonderwijs en mee te doen aan de Impulsregeling muziekonderwijs.
Ondersteuning bij de uitvoering van het plan dat in het kader van Regeling Impuls muziekonderwijs wordt uitgevoerd op Friese basisscholen.
Implementeren, borgen en verbeteren van muziekonderwijs in het po.

Aanleiding:

De Regeling Impuls Muziekonderwijs po vormt een kans voor scholen om het muziekonderwijs beter op orde te brengen en leerkrachten deskundiger te maken. Dit is de kern van deze regeling. Voor Friese scholen betekent dit toegang tot extra middelen voor muziekonderwijs. Dit kan voor scholen een stimulans zijn om muziekonderwijs meer prioriteit te geven. De school is eigenaar van deze regeling en is bepalend. Dit is in 2018 vertaald in een provinciaal convenant en uitvoeringsplan; Meer Muziek in de Klas Lokaal Fryslân. Meer dan 80 partners hebben dit ondertekend waaronder schoolbesturen, culturele instellingen, pabo, gemeenten en provincie Fryslân.

Rol Keunstwurk:

Keunstwurk is aanjager en coördinator van het platform Meer Muziek in de Klas. Keunstwurk faciliteert en adviseert scholen bij de aanvraag en is desgewenst procesbegeleider tijdens de duur van de regeling (drie jaar).

Partners:

Scholen en onderwijsorganisaties, regionale en lokale cultuurcentra, particuliere muziekpartijen, Friesland Pop, KEK2 Netwerk, Frysk Jeugd Orkest, muziekfederaties, (plaatselijke) muziekverenigingen, gemeenten, provincie Fryslân, pabo, Jeugdcultuurfonds Fryslân, Kunst&COO, Prins Claus Conservatorium en OMF.

Resultaten:

- > **Borgen en verduurzamen van het impuls muziekonderwijs.**
Een overgroot deel van de scholen die de Impuls subsidie hadden aangevraagd hebben het drie jarig traject inmiddels afgesloten. Ruim 40 scholen hebben een verlenging van het traject aangevraagd i.v.m. Corona maar ook om het muziekonderwijs beter te kunnen borgen hebben deze scholen meer tijd en begeleiding nodig. Keunstwurk heeft de betreffende scholen geholpen met de aanvraag voor verlenging en begeleidt dit traject nog.
- > **Uitvoering van het uitvoeringsplan Meer muziek in de klas.**
Een groot speerpunt voor 2020 was het organiseren van de 'Meispelen'. Een groots provinciaal feest voor scholen in het basisonderwijs waar cultuur en muziek centraal zou staan. Er is met man en macht gewerkt om dit van de grond te krijgen maar begin maart begon duidelijk te worden dat Covid-19 verstrekkende gevolgen zou hebben waardoor het concept is verschoven naar 2021. Als 'opwarmer' voor de Meispelen zou er ook een muzieksymposium georganiseerd worden in samenwerking met de NHL Stenden Pabo. Ook dit bleek niet haalbaar door Corona. Gaande weg het jaar is na meerdere gesprekken gekozen voor het onderbrengen van Meer muziek in de klas bij de regio partners.

De Meispelen maar ook het provinciale muzieksymposium kon niet plaatsvinden door Covid-19. Er is meerdere malen gekeken om met de data te schuiven maar ook dit bleek niet haalbaar met nieuwe lockdowns en strengere maatregelen in het po. De adviseurs voor de Impulsscholen hebben zoveel mogelijk contact proberen te onderhouden met de scholen maar konden niet fysiek op bezoek bij de scholen. Gevolg was ook dat meerdere scholen probeerden het digitaal onderwijs vorm te geven en daarbij kwam het muziekonderwijs op een lager pitje. Door de aangevraagde verlenging kan dit weer worden opgepakt door de adviseurs wanneer de scholen er aan toe zijn.

- > **MuziekMatch**
Keunstwurk heeft 2020 gebruikt om samen met de Muziektafel een aanvraag te schrijven voor de landelijke regeling MuziekMatch. Deze regeling moet leiden tot duurzame verankering van muziekonderwijs op de scholen. De MuziekMatch voor het muziekonderwijs op basisscholen is gekoppeld aan het convenant en uitvoeringsplan Méér Muziek in de Klas Lokaal Fryslân. De wensen en behoeften van de scholen zijn leidend. In onze aanvraag hebben we ook een koppeling gemaakt met de Meispelen en met onze Friese taal.

3 > **VO KARAVAN VOORTGEZET CULTUURONDERWIJS (VOCO)**

Doel:

- > Op een groeiend aantal scholen in de provincie een duurzame kwaliteitsimpuls op betekenisvol, vakoverstijgend onderwijs, met de kunst- en cultuurvakken in gang zetten.
- > Binnen- en buitenschoolse cultuureducatie verbinden.
- > Ontwikkeling van cultureel bewustzijn van jongeren.

Aanleiding:

In het voortgezet onderwijs is in 2017 een vierjarig traject ingezet met als titel VO Karavaan. Sinds januari 2019 heet het traject VOCO, VOortgezet CultuurOnderwijs. Hierin sluiten we, met het oog op een doorgaande leerlijn, aan bij de ambities rondom cultuureducatie in het po. We zetten in op een kwaliteitsimpuls, een verdiepingsslag, en op een duurzame samenwerking. Kwaliteit gaat voor kwantiteit: hoewel we het aantal deelnemende scholen laten groeien, richten we ons in eerste instantie op een beperkt aantal scholen waarmee we een grondig en verdiepend traject aangaan.

Rol Keunstwurk:

Keunstwurk is aanjager van VOCO. We werkten als VO-team in 2020 grotendeels autonoom, maar in afstemming met de andere projecten die verbonden zijn met Cultuureducatie zoals KEK2 en Filmhub Noord. Eind 2020 is, met het oog op de nieuwe beleidsperiode 2021-2024, ingezet op een verbetering van die verbinding. De nieuwe beleidsperiode CmK3 zal po en vo nog beter gaan verbinden en combineren.

Partners:

Fonds voor Cultuurparticipatie, Provincie Fryslân, vo-scholen in de provincie Friesland, NHL Stenden, RUG, culturele partners en aanbieders in de provincie Fryslân.

Resultaten:**> Trajecten op vo-scholen**

In 2020 heeft VOCO met een team van drie medewerkers de drie lopende trajecten op vo-scholen voortgezet. Daarnaast zijn meerdere scholen geïnformeerd over het traject VOCO, waaruit vier nieuwe scholen zich hebben gemeld voor een langdurig en verdiepend traject. Het gaat om drie vso en een vo-school die samen met Keunstwurk hun behoefte omtrent cultuuronderwijs in kaart hebben gebracht. In het geval van vso-scholen zijn er subsidie-aanvragen voor de vmbo-regeling geschreven en goedgekeurd, waarbij de integratie van vakoverstijgend cultuuronderwijs binnen de school in de vorm van verschillende disciplines centraal staat.

Door deze trajecten hebben we naast de al bekende vmbo-regeling ook ontdekt dat er andere subsidiemogelijkheden zijn om scholen van subsidie te voorzien voor onderwijsontwikkeling. Zo is bij de bovengenoemde nieuwe vo-school verkennend onderzoek gedaan naar de subsidie omtrent het creatief gebruik van digitaal erfgoed binnen het onderwijs. Er is aandacht besteed aan het aftasten en formuleren van de vraag van de school en het plan is vormgegeven. Hiervoor wordt in 2021 een aanvraag gedaan om op deze school in samenwerking met een culturele partner het cultuuronderwijs te gaan ontwikkelen.

Een verdere uitbreiding van de activiteiten bij VOCO is gestagneerd door de Covid-19crisis en de bijbehorende verregaande maatregelen die de voortgang van de uitbreiding van het traject zeer heeft bemoeilijkt. In de praktijk bleek het leggen van nieuwe contacten met scholen tijdens de periode van thuisonderwijs niet haalbaar. Scholen spraken hun interesse in het ontwikkelen van hun cultuuronderwijs uit, maar gaven aan er met de geldende maatregelen geen ruimte voor te hebben in 2020. Daarom heeft het VOCO-team voornamelijk aandacht besteed aan het ondersteunen en begeleiden van de al lopende trajecten wanneer dat kon. Helaas gaven een aantal scholen ook hier aan geen of weinig ruimte te hebben om hun project door te zetten of te starten in 2020. Vanwege de maatregelen mochten externe cultuurprofessionals niet de school in. Er is dus voor drie scholen uitstel van het subsidietraject bij het Fonds voor Cultuurparticipatie aangevraagd en toegekend. Waar mogelijk zijn de evaluaties van eerdere activiteiten en docententrainingen wel door gegaan.

> Deskundigheidsbevordering

VOCO heeft in samenwerking met de vo-afdeling van Kunstkade begin 2020 een aantal inspiratiemiddagen voor vo-docenten en cultuurprofessionals geïnitieerd. Deze inspiratiemiddagen dienden als deskundigheidsbevordering. We vonden het belangrijk om samen te werken met Kunstkade om krachten en expertise te bundelen en passend aanbod voor de gehele provincie Friesland – inclusief stad Leeuwarden – te hebben voor de doelgroep. Helaas hebben deze middagen niet plaats kunnen vinden. Dit vanwege de geldende coronamaatregelen en omdat docenten aangaven al overvraagd te zijn, vanwege het moeten aanbieden van online onderwijs en steeds veranderende maatregelen.

> Communicatie

Begin 2020 zijn de website www.voortgezetcultuuronderwijs.nl en de social media kanalen van VOCO gelanceerd. Deze kanalen dienen als platform voor informatie over en inspiratie voor betekenisvolle kunst- en cultuureducatie in het vo. De content voor deze website wordt in samenwerking met docenten en professionals uit het veld

gemaakt. Er is een communicatiestrategie voor de verschillende kanalen geschreven om vo-docenten in de provincie te bereiken. Doormiddel van inspiratieverhalen op het platform www.voortgezetcultuuronderwijs.nl is geprobeerd om de thuiszittende docenten te inspireren en motiveren om in tijden van corona betekenisvol cultuuronderwijs te bieden, zij het via een online verbinding.

4 > CULTUURMENU WAADHOEKE

Doel:

1. Samenwerkend: verkennende gesprekken voor mogelijkheden uitbreiding partners.
2. Integratie activiteiten meertaligheid vanuit gemeentelijke taalbeleid.
3. Verkenning i.s.m. IVN om waadzinnig uit te breiden met natuur en milieueducatie.
4. Overgaan naar nieuw planningsinstrument Planned Culture.

Aanleiding:

Cultuurmenu waarin activiteiten voor groepen 1 t/m 8 erfoegd, landschap, wonen en werken in Waadhoeke, kunst en meertaligheid samen de belangrijke thema's van Waadhoeke vertellen.

Partners:

Gemeente Waadhoeke, Seewyn, Keunstwurk.

Resultaten:

In 2020 hebben we een Cultuurmenu opgezet. Vanwege Covid-19 is de uitvoering van het Cultuurmenu niet doorgedaan. Het planningsinstrument is wel geïmplementeerd.

5 > PROEFTUIN MEARTALIGENS

Doel:

Een serie programma's op scholen te ontwikkelen die belangrijke inzichten en goed materiaal opleveren waarmee we in Friesland vanuit kunst, cultuur en erfgoed bijdragen aan de (Friese) taalontwikkeling van onze scholen.

Aanleiding:

Het provinciale project Lân fan taal heeft in 2018 een nieuwe impuls gegeven voor het Fries in al zijn (cultuur)uitingen (uit bestuursakkoord 2019-2023). Nu het project in deze vorm is afgelopen, komt er een einde aan de samenwerking die diverse organisaties en instellingen zijn aangegaan tijdens het Culturele Hoofdstadjaar. Een samenwerking die voor het educatie-veld in Friesland nieuwe perspectieven opleverde over het Fries in een meertalige context.

Nu Lân fan taal is gestopt is het contact en daarmee de kennisuitwisseling tussen de instellingen hier en daar naar de achtergrond verschoven.

Met Lân fan taal hebben we in 2018 laten zien hoe de aanpak van meertaligheid, met speciale aandacht voor het Fries, tot ver buiten de provincie wordt opgemerkt: in Nederland, maar ook in Europa is Friesland een voorbeeld geworden voor vernieuwend taalbeleid.

Op educatief gebied heeft Lân fan taal ruimte gegeven aan de ontwikkeling van projecten waarin de koppeling tussen kunst, cultuur en taal nieuwe vormen kreeg. Binnen de Raad van 12 (het overleg tussen de regionale kenniscentra voor kunst en cultuur) wordt er op dit vlak met belangstelling naar Fryslân gekeken. Deze koppeling willen wij met onderliggend plan een impuls geven. Een impuls waarmee we bijdragen aan de provinciale ambitie om in 2030 op alle scholen in Friesland een volledig aanbod Fries aan te bieden.

Rolverdeling:

Keunstwurk is penvoerder van deze aanvraag. Als penvoerder is zij verantwoordelijk voor het aanvraagproces, de projectcoördinatie, de financiële administratie en de verantwoording. Daarnaast draagt zij zorg voor een heldere samenwerkings-overeenkomst met de overige drie partijen. Voor de uitvoer van dit project leveren Cedin, NHL Stenden en Afûk projectmedewerkers voor het ontwerpteam. Keunstwurk levert zowel medewerkers voor het ontwerp- als voor het uitvoerteam.

Partners:

Cedin, KEK2, Afûk, Semko, NHL Stenden Lectoraat Meertaligheid & Geletterdheid, Scholen, team en leerlingen, kunstenaars en vakdocenten.

Resultaten:

In 2020 kwam vanwege Covid-19 de uitvoering van de proeftuin nagenoeg tot stilstand. Door corona kwam je amper de scholen in. We hebben achter de schermen wel ondersteuning op afstand geboden en nieuw materiaal ontwikkeld.

6 >

GO WITH THE FLOW**Doel:**

Hoofddoel is een Europese samenwerking waarin we nieuwe taal verkennen en ontwikkelen voor omgevingsonderwijs door verkenning van het culturele landschap en kunst, cultuur en meertaligheid centraal staan.

Aanleiding:

Het project heet Go with de Flow en komt voort uit het Tandemproject Cultural Capitals en is een samenwerking van Branar Teatr uit Galway (Cultural Capital 2020) en KEK2 (LF2028).

1. De vertaling van het boek Kunst van het verdwalen, we willen de manier van denken van leerkrachten en culturele aanbieders inspireren met nieuwe werkvormen; een nieuwe theorie van erfgoed en makersonderwijs testen; en een artistiek project Pop up Poetry realiseren.
2. De mogelijkheden onderzoeken met 4 scholen naar de koppeling van omgevingsonderwijs en maakonderwijs naar aanleiding van een innovatief model. Wat hebben scholen nodig om dit model om te zetten naar een project of traject met de leerlingen.
3. De mogelijkheden van een vertaling van het poëzieproject Pop up poetry naar de Friese situatie.

Partners:

Branar Teatr Galway, Galway 2020, LF2028, KEK2, Museumfederatie. Als de internationale financiering (Erasmus+) rond komt haken er ook nog partners en scholen aan uit Hongarije en Litouwen.

Resultaten:

Deze internationale verkenning is vanwege Covid-19 helemaal niet door gegaan. Galway 2020 is ook niet van start gegaan.

7 >

GROOT DROMEN, VANDAAG BEGINNEN**Doel:**

We willen in Fryslân, Groningen en Drenthe een verbeter slag maken met cultuureducatie. Het is van belang om de scholen met meer ambitie beter te gaan ondersteunen en de scholen die minder ambitie hebben toch meer te gaan prikkelen met goede voorbeelden. Daarnaast willen we een integraal opleidingsprogramma in het noorden voor cultuuraanbieders en leerkrachten/scholen ontwikkelen.

Aanleiding:

In de periode 2012-2016 hebben de drie Noordelijke provincies hun eigen CMK-aanpak gehad. Qua infrastructuur zien we grote overeenkomsten. De Noordelijke stedelijke regio op het gebied van cultuureducatie kan zich hiermee profileren en kan vanuit deze kenmerken gezamenlijk optrekken.

We zien de urgentie om dit gezamenlijk te doen omdat we een gezamenlijke ambitie hebben om te verdiepen. Alleen gaat sneller, maar samen gaat beter. Omdat het ons om de kwaliteitsverbetering van het cultuuronderwijs gaat in een vergelijkbaar werkveld, kiezen wij voor samen! Samen bundelen hebben we meer expertise in huis en op grotere schaal kunnen we meer betekenen en organiseren.

1. Nascholingsaanbod

We willen graag het nascholingsaanbod uit Fryslân, Drenthe en Groningen doorontwikkelen. Met name voor de culturele instellingen, maar ook onze eigen medewerkers. Dit doen we aan de hand van zogenaamde KRAAK meetings op bestaande festivals.

2. Maatwerk

We vinden het van belang dat scholen met meer ambitie de mogelijkheid krijgen om dit vanuit hun eigen visie en onderzoeksvraag te realiseren. Dit zijn ca. 20 % van onze basisscholen met verschillende regionale identiteiten, verschillende omgevingen (stadse en dorpscholen), verschillende samenwerkingsvragen (aan kunstinstellingen, erfgoed of media), maar ook vakoverstijgende vragen op het gebied van creativiteitsontwikkeling via techniek, sport, natuur of ICT), verschillende leerlijnen (en verbindingen naar voorschools, naschools of vo), etc.

3. Extra onderzoek

De verbinding tussen cultuur- en taaleducatie vinden we in noordelijk verband ook interessant. In Fryslân speelt bijvoorbeeld de taal een belangrijke rol binnen cultuureducatie, waarbij de verbinding van de kerndoelen taal (Fries/ Nederlands/Engels) en kunstzinnige oriëntatie een interessante is. Dit vraagt om gezamenlijk praktijkgericht onderzoek naar resultaten van cultuuronderwijs in combinatie met taal.

Rolverdeling:

Keunstwurk is penvoerder. Gezamenlijk met alle partners doen we de coördinatie, opzet en uitvoering.

Partners:

Compenta, Scala, ICO, K&C, Kunstbeweging, Kunstkade.

Resultaten:

- > De deskundigheid is met name vergroot bij ons soort instellingen. De komende jaren willen doorbouwen aan de kring daar omheen.
- > De Creatieve partnerschappen die we in het noorden hebben opgezet, hebben bijgedragen aan vernieuwing en innovatie van cultuureducatie.
- > Nieuwe vormen van cultuureducatie die eigen zijn aan de kenmerken van de Noordelijke stedelijke regio zijn ontdekt, uitgewerkt, aangepast, verbeterd en uitgebreid.
- > Het onderwijs ziet het belang van het in kaart brengen van leeropbrengsten cultuuronderwijs binnen het leerlingvolgsysteem.
- > Aan de hand van ons onderzoek is het (cultureel) bewustzijn rond taal vergroot en is taal een groter onderdeel van cultuureducatie en wordt het steeds meer ingezet om taalachterstand te voorkomen.

1C Keunstwurkplein

1 > CURSUSSEN EN TRAININGEN

1a > Kadercursus regie

De kaderopleiding Regie bestaat uit twaalf modules. In 2020 zal de eerste lichting de opleiding afronden. Daarnaast zal er in het najaar van 2020 een nieuwe groep cursisten starten.

Doel:

Deskundigheidsbevordering en professionalisering van regisseurs in het amateurveld. Versterken en vernieuwende impulsen voor de sector door nieuw (vaak jong) kader. Impuls geven aan nieuwe initiatieven in het amateurtheaterveld.

Aanleiding:

Vanuit het veld is er een blijvende vraag naar geschoolde regisseurs. Tevens hebben Toneelverenigingen behoefte aan coaching op het gebied van acteren, kwaliteit van de stukken en vormgeving. De regie opleiding werkt volgens een landelijk leerplan, dat onder verantwoordelijkheid valt van het LKCA (Landelijk Kenniscentrum Cultuureducatie en Amateurkunst). De cursisten ontvangen na drie jaar een landelijk certificaat.

Rol Keunstwurk:

Keunstwurk coördineert, organiseert en stelt programma samen.

Partners:

LKCA, docenten uit het theaterveld: Eelco Venema, Carlo Scheldwacht, Janneke de Haan, Theo Woudstra, Bert Bosma, Tom Reeders, Marysja Jaworski en Karin Idzenga.

Resultaten:

In 2020 doorlopen de cursisten het tweede deel van het eerste leerjaar en het eerste deel van het tweede leerjaar. Het lesprogramma is opgezet in modules. Per module kunnen derden via de side van Keunstwurk inschrijven op een module.

Het programma bestaat uit:

Module Beweging en Mis-en-scène, module Dramaturgie en concept kort stuk, module Het spelen van een personage, module Maken van een korte scene (étude), module basis coaching en overdracht, module Rolopbouw met de acteur, module Scenografie Basis, module Acteren met Familie Opstellingen ook nascholing voor alumni. Naast de vaste groep cursisten met 11 deelnemers zijn er twee extra inschrijvingen per module. Met in totaal 13 cursisten per module.

Door aangescherpte corona regels is het programma uiteindelijk ingekort met ongeveer vier lessen. De modules online volgen is erg lastig. Theater maken is een groepsproces wat alleen in levende lijve kan worden beoefend. Er worden twee lessen Vormgeving ingehaald in 2021.

1b > Workshops amateurtheater voor jongeren

Doel:

Stimuleren van jongeren deelname aan amateurtheater.

Aanleiding:

Er is sprake van een terugloop in het aantal jongerenploegen in het amateurtoneel. Verenigingen hebben moeite om de nieuwe generatie aan zich te binden. Daarnaast is er in coronatijd weinig mogelijk voor volwassentoneel. Een uitgelezen kans voor verenigingen om te investeren in het jeugdbeleid.

Rol Keunstwurk:

Keunstwurk organiseert, faciliteert en stelt programma mee samen.

Partners:

Toanielferieniging Marrum en docent Grytha Visser.

Resultaten:

Drie workshops met 23 deelnemers, waarin de nadruk ligt op spelplezier maar ook aandacht is voor technische aspecten als houding, stemtraining en tekstbeleving. Deze workshops kunnen het gehele jaar door worden afgenomen. Voor 2021 zijn al nieuwe aanmeldingen.

1c >

Workshops theater

Doel:

Door middel van workshops verenigen een manier bieden om elkaar te ontmoeten en toneel te blijven spelen.

Aanleiding:

Door de corona-maatregelen werken minder toneelverenigingen dit winterseizoen aan een productie, maar er is wel de behoefte om te spelen en elkaar te ontmoeten.

Rol Keunstwurk:

Keunstwurk organiseert, faciliteert en stelt programma mee samen.

Partners:

Toneelverenigingen en docent Karen Idzenga.

Resultaten:

Voor verenigingen zijn twee verschillende workshops beschikbaar:

1. De Vloer Op: Improvisatietheater
2. Theateropstellingen: techniek om inzicht te krijgen in verhoudingen tussen personages

Op 31 oktober stond er een Theateropstellingen workshopdag gepland voor individuele spelers en regisseurs. 18 personen waren aangemeld. Helaas is deze workshopdag geannuleerd wegens de strengere coronamaatregelen.

Fryske Krite de Sweachin in Beetsterzwaag heeft nog drie workshops 'De vloer op' kunnen afnemen voor een groep van 10 spelers. In het volgende jaar hopen we deze workshops weer aan te kunnen bieden.

1d >

Cursus toneelschrijven

Doel:

Bevordering nieuw modern en Frysktalig repertoire en scholing van toekomstige schrijvers.

Aanleiding:

Vanuit het amateurtheaterveld is er behoefte aan constant aanwas van nieuw Friestalig repertoire.

Rol Keunstwurk:

Keunstwurk organiseert, faciliteert en stelt programma mee samen.

Resultaten:

Aan het einde van deze toneelschrijfcursus heeft iedere deelnemer een begin gemaakt aan een langer toneelstuk, met een uitgewerkt plan, een paar uitgewerkte scènes en een duidelijk idee van het verhaal en de personages die hierin een rol spelen.

Docent Wessel de Vries is met zes deelnemers in 2019 gestart met de cursus "Je Eigen stem vinden" en begin 2020 afgerond. In het voorjaar van 2021 zal een cursus toneelschrijven voor locatietheater plaatsvinden.

1e >

Kadercursus Filmproducent

Doel:

Inspelen op het aanwezige hiaat in de doorstroming van nieuwe filmproducenten in de noordelijke regio en talentvolle amateurs de kans bieden zichzelf te ontwikkelen.

Aanleiding:

New Noardic Wave geeft aan dat er voor amateurs op het gebied van film weinig mogelijkheden zijn om een film te kunnen realiseren. Daarop is in samenwerking met New Noardic Wave een kadercursus filmproducent ontwikkeld.

Rol Keunstwurk:

Keunstwurk coördineert en faciliteert.

Partners:

New Noardic Wave, Filmhub en Film in Friesland.

Resultaten:

Een cursus is opgezet in vier fasen: pre-productie (3 dagen); productie (2 dagen); post-productie (1 dag); nazorg (1 dag); inspiratie (1 dag). Er waren echter slechts vier aanmeldingen waarop de cursus is geannuleerd.

1f >

Kadercursus Film je eigen dorp

Doel:

Ondersteuning bieden aan amateurs en/of semiprofessionals die een film willen maken over hun eigen dorp.

Aanleiding:

Vanuit het veld rees de vraag naar mogelijkheden om een bijzondere activiteit of gebeurtenis in eigen dorp te filmen en in the picture zetten, geschikt voor dorpsbelang, vereniging, iepenloftspul organisatie, lokaal festival of ad hoc productiegroep.

Rol Keunstwurk:

Keunstwurk coördineert en faciliteert.

Partners:

New Noardic Wave en het Fries Film Archief.

Resultaten:

Een cursus bestaande uit vijf delen: Het maken van een filmplan; Productie – wie doet wat?; Productie – gebruiken van de juiste techniek; Postproductie; Eindpresentaties. De cursus zou in het najaar van 2020 plaatsvinden maar i.v.m. te weinig aanmeldingen is de cursus geannuleerd.

1g >

Kadercursus voor koordirigenten

Doel:

Een impuls geven aan het tekort van dirigenten door amateurs kennis te laten maken met dirigeren.

Aanleiding:

Er is een groot tekort aan dirigenten in Fryslân waardoor er een stagnatie kan komen in de groei en ontwikkeling van koren.

Rol Keunstwurk:

Keunstwurk coördineert en faciliteert.

Partner: SAKO

Resultaten:

Een eenmalige workshop gegeven door docent Gerben van der Veen waarbij de basis slagtechniek aan bod komt. Er is gekozen voor een workshop zodat het animo kon worden gepeild. Zeker in de coronatijd was het afwachten of men wel wilde reizen naar de locatie; een online dirigentenworkshop is namelijk niet te doen. De cursus zou in eerste instantie in maart 2020 plaatsvinden. In verband met de corona-maatregelen is de workshop verplaatst naar het najaar van 2020. In totaal waren er 10 aanmeldingen. Gezien het animo wordt in 2021 een gehele cursus georganiseerd.

1h > Kadercursus productieleider

Doel:

Deskundigheid bevorderen op het gebied van culturele producties.

Aanleiding:

Amateurkunst en infrastructuur kan niet floreren zonder kader. In Fryslân en het noorden is doorlopend behoefte aan nieuw amateurkader, gericht op amateurspelers, kunstdocenten, regisseurs, dirigenten en producenten. Zodat het maken van een productie met amateurkunstenaars mogelijk blijft en vernieuwing kan plaatsvinden. In 2019 is afgesproken met K&C Assen en VRIJDAG om samen te werken voor de totstandkoming van een cursus productieleider, voor mensen die een productionele taak vaak als vrijwilliger of semiprofessionaal uitvoeren.

Rol Keunstwurk:

Keunstwurk coördineert en faciliteert en werkt samen met verschillende uitvoerende partijen.

Partners:

K&C Drenthe, VRIJDAG.

Resultaten:

Een cursusprogramma met 10 bijeenkomsten georganiseerd worden waaronder 1 oriëntatiebijeenkomst, 6 lesavonden, een excursie, een intervisie dag en een afsluiter. Door de Corona-maatregelen is dit programma echter niet uitgevoerd.

1i > ZZP Salons

Doel:

Stimuleren werken in het sociaal domein, groepen die minder in contact komen met cultuur bijvoorbeeld; ouderen, mensen in de zorg, minderheidsgroepen en inclusie-groepen.

ZZP SALON 9 MAART 2020

Aanleiding:

Introdutie van een nieuwe subsidie regeling. Het stimuleren van ZZP'ers in de cultuur van Fryslân tot maken van een aanzet voor een aanvraag in deze regeling.

Rol Keunstwurk:

Keunstwurk informeert, adviseert en faciliteert.

Partners:

Companen en het LKCA.

Resultaat:

Het ochtend programma stond in het teken van een grote nieuwe landelijke subsidie regeling van het Fonds voor Cultuurparticipatie; "Samen Cultuur maken sociaal verbreden". In twee en half uur presenteerde Keunstwurk het aanbod van cursussen, was er een kleine voorstelling door de "Companen" met één van hun moeders uit een zorghuis, presenteerde Ingrid Smit van het LKCA de subsidie regeling van het FCP, gingen de 25 deelnemers aan het werk met een placemat voor de aanzet van een plan voor deze regeling.

ZZP SALON 19 OKTOBER 2020

Doel:

Het geven van informatie over mogelijkheden voor ZZP'ers in de cultuur in Fryslân in tijden van Corona.

Aanleiding:

Het isolement van culturele zzp'ers in de cultuur in Fryslân en de zorgelijke financiële situatie.

Rol Keunstwurk:

Keunstwurk informeert, adviseert en faciliteert.

Partners:

Bureau zelfstandigen, Karin Idzenga, Mooie Dingenmakers en Evelyn Andoh.

Resultaten:

Een life programma met 20 deelnemers om het werk in de eigen studeerkamer te doorbreken. Het bureau zelfstandigen geeft informatie over de regelingen TOZO en BBG. Theatermaakster Karin Idzenga geeft een demonstratie van haar improvisatie project, te spelen in achtertuinen, het bureau Mooie Dingenmakers introduceert hun succesvolle zzp-netwerk project, Evelyn Andoh werkt met de deelnemers, interactief, aan een kunstwerk.

Echter:

Strengere maatregelen inzake Corona maakte de bijeenkomst in oktober, een week voor aanvang onmogelijk. Pogingen om in december te programmeren bleken niet mogelijk, omdat gastsprekers niet "live" konden presenteren.

2 >

DEBATTEN / LEZINGEN

Doel:

Het bevorderen van discussie op het gebied van kunst en cultuur in de provincie.

Aanleiding:

Op basis van het veldonderzoek en hulpvragen die bij Keunstwurk binnen komen is er behoefte aan discussie en debat op het gebied van kunst en cultuur.

Rol Keunstwurk:

Keunstwurk coördineert en faciliteert. Over de opzet en de inhoud zoekt Keunstwurk afstemming met de provincie Fryslân en met andere culturele en/of maatschappelijke organisaties.

Resultaten:

Dwarskijkers 1

Onder de noemer Dwarskijkers is in het voorjaar van 2020 een debatavond gepland met als onderwerp herinneren en herdenken met cultuur. Aanleiding is 75 jaar vrijheid sinds de Tweede Wereldoorlog. In welke vormen en op welke manieren kan kunst en cultuur ons helpen met herinneren en herdenken?

Vanwege de plotselinge opkomst van corona is deze Dwarskijkers debatavond in het voorjaar en op de valreep geannuleerd. De voorbereiding was in een vergevorderd stadium met partners, sprekers, inbreng cases, etc. De mailingtekst was klaar voor publiciteit en werving. Het stond gepland voor 23 april in de aanloop van 4 en 5 mei. Een andere en latere datum kiezen – voor een debat avond over dit onderwerp – was geen optie omdat het onderwerp gekoppeld was aan 4 en 5 mei, de periode van herdenken.

Dwarskijkers 2

Voor het najaar van 2020 is in verband met corona niet een debatavond gepland, maar is het concept aangepast naar een online initiatief Dwars door de winter. Aanvankelijk uitgangspunt, conform het productplan, was een debat en bijeenkomst voor amateur verenigingen over de rol en waarde van amateurkunst. Omdat dit doel 'overschaduwde' zou worden door de effecten van de corona crisis werd gekozen voor een dynamischer vorm waarbij een podium werd geboden door het posten van een serie korte video presentaties waarin representanten van de amateurkunst op een creatieve en inspirerende wijze met voorbeelden laten zien hoe zij actief blijven ondanks de coronabeperkingen.

NETWERKEN LANDELIJK

Doel:

Het doel van deelname aan de landelijke netwerken is om landelijke ontwikkelingen actief te volgen en de kennis en kunde van Keunstwurk in te brengen.

Aanleiding:

Keunstwurk neemt zitting in een aantal landelijke netwerken zoals:

- > Netwerk provinciale vertegenwoordigers Cultuurparticipatie.
- > Landelijk platform kenniscentra cultuureducatie.
- > Landelijk netwerk cultuurparticipatie – amateurkunst.
- > We the North, noordelijk netwerk (Fryslân, Groningen, Drenthe).
- > Raad van 12 (alle provinciale tweedelijns instellingen).
- > Cultuurconnectie, branchevereniging cultuureducatie en volksuniversiteiten.

Rol Keunstwurk:

Keunstwurk is informant, verbinder en werkt optimaal samen met de landelijke netwerken om de best mogelijke afstemming en samenhang in het veld te bewerkstelligen.

NETWERKEN REGIONAAL

Doel:

Het doel van deelname aan de regionale netwerken is om ontwikkelingen actief te volgen en de kennis en kunde van Keunstwurk in te brengen.

Rol van Keunstwurk:

Keunstwurk fungeert in de netwerken als een netwerkregisseur en aanjager (niet op uitvoering, maar op verbinding). Keunstwurk faciliteert en coördineert.

Partners:

Muziekfederaties, STAF, SAKO, OMF, Kunstencentra, Culturaanbieders, Friesland Pop, Popfabryk, poppodia, Tryater, LF2028, Prins Claus Conservatorium, NHL Stenden, CityProms, muziekfestivals, gemeentelijke en provinciale overheden.

Resultaten:

- > **Netwerk jeugdtheater:**
Op verzoek van jeugdtheaterdocenten wordt gezocht naar nieuwe impulsen op het gebied van jeugdtheater. In combinatie met het project jeugdtheater Jong geleerd. Samen met de Meeuw Jonge Theatermakers en een aantal jeugdtheaterscholen hebben we aan de hand van een aantal bijeenkomsten gewerkt aan het plan BROEII.
- > **Netwerk iepenloftspullen:**
Op het programma stond een netwerkbijeenkomst in juni bij Iepenloftspul Metzlawier; een debutant in de Iepenloftspullen. Met voorafgaand een inleiding over de voorstelling en het project proces. Verder in november een bijeenkomst met agenda voortkomend uit de wensen van de Iepenloftspullen. Keunstwurk werkt bij deze bijeenkomsten intensief samen met STAF (Stifting Amateurtoaniel Fryslân) en het netwerk Iepenloftspullen. Helaas is door de corona maatregels het allergrootste aantal Iepenloftspullen niet doorgegaan en uitgesteld naar 2021. De maatregelen maakten een bijeenkomst “in real life” onmogelijk. Dit laatste was een nadrukkelijke wens van de Iepenloft organisaties.
- > **Internationale ontmoetingen:**
In 2018 werd er in Leeuwarden door het LKCA een internationale ontmoeting georganiseerd. Wetenschappers, professionals en koepel organisaties uit verschillende landen kwamen bij elkaar. Als uitwerking werd door Keunstwurk, STAF en NHL Stenden docent theater, het festival “Challenging the Local”

georganiseerd. In December 2019 volgde een tweede versie van deze internationale ontmoeting met wetenschappers uit Nederland, Malta, IJsland en Zwitserland. Bovendien bezochten de wetenschappers vijf korte voorstellingen bij verenigingen in Fryslân, aangevuld met een cursusprogramma voor amateurs en studenten, waar docenten uit Hongarije, Malta, Zwitserland hun medewerking verleenden.

Eén dag op de NHL Stenden in Leeuwarden en één dag in Bakkeveen op locatie bij de plaatselijke toneelvereniging. Doel: Het financieel afronden van het project "Challenging the Local 2020". Het maken van een film waarin de bij de ontmoetingen tussen STAF, NHL Stenden, de internationale gasten zijn opgenomen. STAF wil deze film gebruiken als voorlichting aan hun leden om de vernieuwing en weerbaarheid van het Fryske amateurtheater te vergroten. Vanuit een andere cultuur leer je beter naar het eigene kijken.

Taken:

- > Afronden rekeningen internationale docenten en wetenschappers.
- > Afronden evaluaties van het project naar de fondsen; VSB, Prins Bernhard Cultuurfonds en lokale fondsen. In samenwerking met STAF.
- > Opnames van een film waarin een impressie wordt gegeven van de ontmoetingsdagen en de belangen en resultaten voor de partners in Friesland worden getoond. Het redigeren van de beelden van de ontmoeting in 2019 en de opnames in 2020.
- > Het werken aan een ondersteuning van een wetenschappelijk onderzoek in kleine taalgebieden en de uitwerking van die taal op het theater. Betrokken gebieden Cornwall, Letland en Friesland. Aanvraag is bij de Europese Unie, afdeling onderzoek. Het onderzoek begint mogelijk in 2021 en de mogelijke presentatie van het onderzoek, is in Fryslân in 2023 met een festival waarbij ook amateurs zijn betrokken

Partners:

Rijksuniversiteit Groningen, STAF en NHL Stenden.
Belangstelling: medewerkers RuG, STAF, NHL Stenden

De corona maatregelen hebben het maken van de film ernstig vertraagd. Met name de opnames konden met onderbrekingen plaatsvinden. In de loop van 2021 zal de definitieve versie klaar zijn.

- > **Netwerk cultuureducatie/VCPS:**
Keunstwurk is regionaal steunpunt voor de vereniging cultuurprofiel scholen in Fryslân. Deze scholen lopen voorop en vormen een regionaal netwerk van de landelijke vereniging. Bovendien wordt een provinciaal netwerk van opgeleide ICC-ers opgebouwd.
In 2020 zijn deze bijeenkomsten vanwege corona niet door gegaan.
- > **Netwerk Muziekfederaties:**
Muziekverenigingen bundelen steeds vaker hun krachten. Op deze wijze ontstaan steeds meer Muziekfederaties die kennis/ideeën uitwisselen en samenwerking afstemmen.
In 2020 is er vanwege corona geen bijeenkomst geweest met de muziekfederaties.

Programma Fernije

> OMSCHRIJVING PROGRAMMA

In dit programma staat culturele innovatie en vernieuwing centraal. Het kan gaan om nieuwe verbindingen en producten, nieuwe werkwijzen, onderzoek en lab-achtige experimenten.

Het programma Fernije krijgt inhoud vanuit twee instrumenten:

A > LABS

1 > Versterking amateurveld

B > PRODUCTONTWIKKELING

1 > Filmeducatiehub Fryslân

2 > Artist Impact Manager (AIM)

3 > Interdisciplinair productiefonds

2A > Labs

1 > VERSTERKING AMATEURVELD

Doel:

Impuls geven aan en versterken van de koepels OMF, STAF en SAKO. Het bijdragen aan een bloeiend, inspirerend en dynamisch verenigingsleven van amateurkunst zien we als onze hoofddoelstelling. Keunstwurk wil de georganiseerde amateurkunst en projectmatige kortlopende activiteiten op het gebied van amateurkunst laten floreren. We zien beiden als een essentieel onderdeel van actieve cultuurparticipatie en als krachtig bindmiddel voor de culturele samenleving in Fryslân. We streven naar een duurzame sector die alle maatschappelijke en artistieke ontwikkelingen doorstaat, sterker nog: die zelf mee vorm geeft aan die maatschappelijke en artistieke ontwikkelingen.

Aanleiding:

Het amateurkunstveld heeft het moeilijk, heeft te kampen met krimp, het aantal verenigingen loopt terug. Kortom we signaleren in de praktijk trends en ontwikkelingen in het amateurveld die een optimaal resultaat van de provinciale ambitie in de weg staan. Op korte termijn staan we voor een aantal grote uitdagingen.

Rol van Keunstwurk:

Keunstwurk biedt ondersteuning, expertise en advies.

Partners:

Werkgroep partners bestaande uit STAF en Jos Thie.

Resultaat:

De werkgroep heeft een Actieplan amateurtheater opgesteld voor de komende beleidsperiode. In kleinere formatie is de werkgroep verder gegaan met de voorbereidingen van de uitvoering van dit plan, wat in 2021 van start gaat. Uitgangspunt is dat STAF omgezet wordt naar een vereniging, waarbij alle toneelverenigingen en zelfstandigen lid worden en daarmee inspraak hebben op de beleidsontwikkeling. Het actieplan is gericht op een toekomstbestendige amateurtheatersector. Waarbij de toneelverenigingen begeleiding en scholing krijgen om zelfstandig te kunnen functioneren, maar er blijvend impulsen worden gegeven om zich artistiek en organisatorisch te blijven ontwikkelen. Daarnaast wordt er ingezet op regionale samenwerking en inzet van lokale ambassadeurs. Dit sluit aan bij de regioaanpak van Keunstwurk voor de komende beleidsperiode.

2B > Productontwikkeling

1 > FILMHUB NOORD

Een samenwerkingsverband tussen instellingen in Noord Nederland (Kunst & Cultuur, Keunstwurk, Kunstkade, Forum Groningen, Film in Friesland en het Internationaal Filmfestival Assen) om ervoor te zorgen dat filmeducatie in het noorden een structurele plek in het primair en voortgezet onderwijs krijgt.

Doel:

Het verankeren van filmeducatie in het primair en voortgezet onderwijs in Noord Nederland door het kundiger maken van leerkrachten, docenten, en filmmakers. Op deze manier willen we van kinderen en jongeren beeldbewuste burgers maken. Het eerste projectjaar (september 2020 t/m juni 2021) heeft als doel om er achter te komen wat er nodig is om filmeducatie duurzaam te verankeren in het onderwijs.

Aanleiding:

Kinderen en jongeren zijn omringt door bewegend beeld, maar missen de juiste woorden om de beelden goed te duiden en hier betekenis aan te geven. Met filmeducatie maken we van leerlingen beeldbewuste burgers. We leren ze kritisch film kijken én maken zodat ze betekenis aan zichzelf en de wereld kunnen geven.

Rol Keunstwurk:

Inhoudelijke uitvoering van het programma in samenwerking met andere instellingen. Daarnaast begeleidt Keunstwurk de twee provinciale scholen en bijbehorende filmmakers uit de proeftuin en is het aanspreekpunt voor scholen uit de provincie op het gebied van (vragen over) filmeducatie.

Partners:

Kunst & Cultuur, Kunstkade, Forum Groningen, Film in Friesland en het Internationaal Filmfestival Assen, Rijksuniversiteit Groningen en (freelance) filmmakers of aanbieders van filmeducatie.

Resultaten:

Het uiteindelijke doel van Filmhub Noord is om filmeducatie in het primair- en voortgezet onderwijs in Noord Nederland verankeren. Er is in de laatste maanden van 2020 een opstart gemaakt van het samenwerkingsverband tussen de verschillende instellingen.

Er is een proeftuin ingericht, met uit de provincie Fryslân één po-school en één vo-school. De andere drie scholen in de Friese proeftuin zijn gevestigd in Leeuwarden en worden begeleid door Kunstkade. Aan iedere school is een filmmaker gekoppeld samen met de leraar of docent een passend programma voor filmeducatie op de school ontwikkeld, onder begeleiding van de Filmhub. De scholen en filmmakers voor de proeftuin zijn gevonden, en er is een start gemaakt met het formuleren van de (filmeducatieve) vraag van de school en het opzetten van een plan. Op één school is in 2020 een eerste filmworkshop gegeven en geëvalueerd.

Alle geleerde lessen uit de proeftuin worden gedeeld in een focusgroep met adviseurs uit de Filmhub van alle instellingen in Noord Nederland. Deze is in 2020 opgericht. Ook is er een Friese werkgroep opgericht, waar een eerste inventarisatie is gemaakt van waar de behoeften en wensen van de doelgroep op het gebied van deskundigheidsbevordering ligt.

2 > ARTIST IMPACT MANAGER

Doel:

Structureel inzichtelijke maken van de toegevoegde waarde en sociale impact bij projecten en programma's van Keunstwurk. Het kunnen verantwoorden van inzet middelen aan stakeholders met heldere en overtuigende cijfers over maatschappelijke waarde en activiteiten. Inzicht in de succes en faal factoren bij het nastreven van de ambities. Het kunnen verbeteren van projecten a.d.h.v. uitkomsten analyse impact dashboard.

Aanleiding:

Keunstwurk heeft in samenwerking met Cigarbox en andere kunstpraktijken in Nederland de Arts Impact Manager (AIM) ontwikkeld. AIM geeft in één oogopslag de maatschappelijke impact, het publieksbereik en de waardering van de verschillende projecten weer. Op deze manier kan Keunstwurk de impact inzichtelijk kan maken voor projecten en programma's die zij steunen. Keunstwurk is gevraagd AIM geschikt te maken om breder in te zetten, zodat ook LF2028 gebruik kan maken van AIM.

Rol Keunstwurk:

Keunstwurk biedt ondersteuning, expertise en advies.

Partners:

Cigarbox en Arcadia.

Resultaten:

De Arts Impact Manager is aangepast en geschikt gemaakt voor het werken met de (nieuwe) activiteiten en programma's van Keunstwurk. Wat betreft Arcadia/LF2028 is dit vanwege inhoudelijke ontwikkelingen bij Arcadia on hold gezet.

3 >

INTERDISCIPLINAIR PRODUCTIEFONDS

Doel:

- > Een impuls geven aan Friese taal, cultuur en landschap, werkgelegenheid en artistiek klimaat.
- > Financiering voor minimaal 80% in de provincie uitgegeven aan regionaal talent en faciliteiten.
- > Een onderscheid maken tussen kickstart geld voor jonge makers en blockbustergeld voor grotere producties.

Aanleiding:

In Friesland is geen interdisciplinair productiefonds actief. Dit is onder meer vanwege de legacy van de Culturele Hoofdstad wel nodig.

Rol van Keunstwurk:

Coördineren en faciliteren van de werkgroep.

Partners:

New Noardic Wave, LF2028, Tryater, Team Europa provincie, ambtenaren cultuur, FB Oranjewoud, Schouburg de Lawei.

Resultaten:

In 2020 hebben we vooral gewerkt aan de contouren en kader van het fonds.

Programma Meidwaan

> OMSCHRIJVING PROGRAMMA

Met het programma Meidwaan beoogt Keunstwurk het bewustwordingsproces van de waarde van kunst voor de samenleving te stimuleren en bruggen te slaan tussen de kunstsector en andere maatschappelijke domeinen.

Juist ook daar waar dit niet vanzelfsprekend is. Ook willen we met dit programma vormen van cultuurparticipatie vernieuwen en de deelname aan cultuurparticipatie verhogen. Het programma Meidwaan krijgt inhoud vanuit twee instrumenten:

A > KUNST EN MAATSCHAPPIJ

- 1 > Kunst en Kerkroutes
- 2 > Dag van de Architectuur
- 3 > Fair Saturday
- 4 > Romtemakkers

B > CULTUURPARTICIPATIE

- 1 > Molke 2.0
- 2 > NEO Kans
- 3 > De Friese Dansdagen
- 4 > Artist in Space
- 5 > Wadden Starbarns
- 6 > De donkerte van het waddengebied

A > *Kunst en maatschappij*

1 > KUNST EN KERKROUTES

Doel:

Leegstaande kerken krijgen een nieuwe bestemming en Kunst krijgt een nieuw podium.

Aanleiding:

Een toenemend aantal Friese kerken kampt met leegstand. Hierdoor blijft óók een authentiek deel van Fryslân, haar inwoners en haar verleden verborgen.

Door kunst te exposeren in deze bijzondere, historische ruimtes kunnen we spreken van een win-win situatie.

Rol Keunstwurk:

Keunstwurk heeft een stimulerende en coördinerende rol bij het uitvoeren van dit project. Daarnaast vervult Keunstwurk de rol van adviseur voor de plaatselijke kerkcommissies bij de keuze van de professionele kunst / kunstenaar en ondersteunt bij de voorbereiding.

Partners:

Commissies van plaatselijke kerk- en dorpsgemeenschappen, vele culturele vrijwilligers, Tsjerkepaad, Stichting Alde Fryske Tsjerken, professionele kunstenaars.

Resultaten:

In de voorbereiding van de route in het noordwesten van Friesland is er gestreefd naar meer onafhankelijkheid en mindere sturing van Keunstwurk. Er was een partij op het oog om de professionele artistieke invulling op zich te nemen, die wellicht ook de communicatie rondom de route kon verzorgen.

In de aanloop van de route kwamen er ook tweemaal geïnteresseerde partijen uit het noordoosten van Friesland. Er is toen besloten om deze aan elkaar te koppelen en één route in dit gebied te realiseren, waarbij de nadruk zou liggen op talenten: niet

professionele geschoolde en/of afgestudeerde talenten die een podium goed kunnen gebruiken om bekendheid te verkrijgen. Ook voor deze route was een partij op het oog om de professionele artistieke invulling op zich te nemen, die wellicht ook de communicatie rondom deze talentenroute kon verzorgen.

In der voorbereidende fase kwam echter het Corona virus opzetten. Er is met de stichting Kunst in Kerken in maart en april overleg gevoerd of en hoe de route doorgang zou kunnen vinden. De routes zijn afhankelijk van vrijwilligers, vaak 60- en 70-plussers – de risicogroep. In het voorjaar was er nog veel onduidelijkheid over beperkende maatregelen en overgebleven mogelijkheden. We konden de veiligheid van de vrijwilligers toen niet goed garanderen en er is daarom besloten om de route daarom voor het jaar 2020 te annuleren.

Om beeldende kunstenaars een podium en een netwerk te bieden in de isolerende tijden van Corona is er besloten om een Instagram account op te richten voor beeldende kunstenaars en ontwerpers in Fryslân. Op het account wordt relevante informatie (regelingen, open calls, e.d.) gedeeld. Daarnaast worden posts met de hashtag #kunstinfryslan of #kunstinFriesland gedeeld op de account. Hierdoor kunnen kunstenaars en ontwerpers hun eigen werk posten met deze hashtag en zo hun eigen werk maar ook werk van anderen terugvinden op deze account. Zo hopen we kunstenaars en ontwerpers elkaar te laten ontmoeten en te inspireren. Aantal volgers: 556

2 > DAG VAN DE ARCHITECTUUR 2020

Doel:

Genereren van publieke belangstelling voor architectuur en ruimtelijke kwaliteit al dan niet in combinatie met beeldende disciplines. Aanbieden verdieping en inspiratie voor architecten werkzaam in Fryslân.

Aanleiding:

In 2018 heeft Stichting ARK het besluit genomen om haar activiteiten af te ronden. Met Keunstwurk is overgekomen om de taken voor architectuur een nieuwe invulling te geven, zodat dit werkveld de nodige aandacht kan krijgen. In 2019 heeft de opheffing van stichting ARK plaatsgevonden. Stichting ARK Fryslân en werkgroep Attiek is verder gegaan als stichting Attiek. Met Stichting Attiek zal Keunstwurk verder samenwerken.

Rol Keunstwurk:

Het initiëren en organisatorisch begeleiden van een symposium en zorgdragen voor de inhoudelijke kwaliteit daarvan. De architectuurroutes worden door anderen uitgewerkt.

Partners:

HCL, Stichting Attiek, Slieker Film, architecten die actief zijn op (inter)nationaal niveau.

Resultaten:

Begin 2020 bleek de opheffing van ARK op bestuurlijk niveau toch anders uit te vallen. ARK gaat in zijn geheel op in Attiek. Keunstwurk gaat in het kader van de voorgenomen Dag van de Architectuur toch de samenwerking met Attiek aan. De Dag van de Architectuur valt in 2020 landelijk op 20 juni. Aanvankelijk wordt gekozen voor een koppeling van de uitreiking van de Vredeman de Vries Architectuurprijs – die dat jaar twintig jaar bestaat – met een symposium en publieksactiviteiten.

Keunstwurk organiseert de prijsuitreiking en verbindt daar een jubileum symposium aan met een actueel thema en gericht op de beroepsgroep architecten, bouwers en opdrachtgevers. Attiek neemt de publieksactiviteiten in datzelfde weekend voor haar rekening met rondleidingen, routes, presentaties en een programma van architectuur films in samenwerking met Slieker Film.

De aanvankelijke datum voor de Dag van de Architectuur is door corona op dat moment niet mogelijk.

Attiek neemt zich nog wel voor de publieksactiviteiten te verplaatsen naar het najaar. Door corona kon dit voornemen niet worden gerealiseerd en is het volledige architectuur programma van de baan.

Het symposium is wel voorbereid, het programma voor een retrospectief van twintig jaar architectuur in Fryslân als opmaat voor panel gesprekken over de actuele thema's voor de toekomst van architectuur en ruimtelijke kwaliteit, was zo goed als gereed. Er was een ervaren landelijke moderator aangetrokken en de voorbesprekingen met panelleden heeft plaatsgevonden. Het symposium sloot inhoudelijk ook aan bij de conclusies van de jury van de architectuurprijs 2020.

Echter de eisen van de provincie voor de prijsuitreiking als gevolg van de corona beperkingen op 9 oktober maakte het symposium niet realistisch uitvoerbaar. Het symposium werd daarom op het laatste moment afgeblazen. Bij de jubileum prijsuitreiking waren 30 genodigden aanwezig en deze werd online gevolgd door 127 kijkers via een stream.

3 >

FAIR SATURDAY

Doel:

- > We tonen steun van iedere instelling en organisatie die aanhaakt bij #FairSaturday.
- > We nodigen uit tot dialoog tussen politiek, cultuur, bedrijfsleven en onderwijs.
- > We tonen voorbeelden van sociale projecten.
- > We horen en zien kunstenaars en artiesten die zich in willen zetten voor een goed doel.

Aanleiding:

We leven in een complexe en onzekere tijd. Alles gaat steeds sneller. Alles verandert. De korte termijn krijgt meer aandacht dan de lange termijn. De samenhang versplintert. Er is een sterke focus op 'welvaart' ondanks het verlangen naar 'welzijn'. Politieke, economische, culturele en sociale verschillen leiden tot universele wereldwijde uitdagingen en deze nodigen uit om in actie te komen. Dit nodigt uit om te reageren en nieuwe ideeën te ontwikkelen, om samen te werken aan een sociale en duurzame aanpak.

Fair Saturday is een wereldwijde culturele beweging die een positieve sociale impact wil genereren. Ze gaat de maatschappelijke uitdagingen van deze tijd aan door een enorme groep mensen te mobiliseren door middel van kunst en cultuur. Door mensen bewust te maken van hun essentiële rol in het vormgeven van een betere toekomst, voor het creëren van een duurzame en meer humane wereld. We grijpen dit moment aan om na te gaan hoe we samen onze toekomst opnieuw kunnen vormgeven.

Fair Saturday speelt zich af op de laatste zaterdag van de maand november, de dag na Black Friday, als sociaal antwoord op deze extreme uiting van een consumptiemaatschappij. Artiesten en Culturele organisaties uit alle delen van de wereld werken op deze dag samen om sociale initiatieven te ondersteunen en nemen daarmee deel aan een internationaal netwerk, waarin we allemaal lokaal laten zien wat de maatschappelijke impact is van kunst en cultuur.

Rol Keunstwurk:

Keunstwurk is initiator, aanjager, verbinder, coördinator en penvoerder.

Partners:

Naast het samenbrengen van verschillende geledingen 'makers' zijn samenwerkingspartners hierbij nodig uit de verschillende sectoren: overheid, kennisinstellingen, maatschappelijk veld, onderwijs, burgerparticipatie, ondernemers en creatieve professionals. Maar ook netwerken en instellingen zoals: DOLCI, Jonge makers College Leeuwarden, Festivaldirecteuren, SDG netwerk, LOF, Claim Your Future en Jongerenpanel Duurzaam Fryslân.

Resultaten:

Tijdens Fair Saturday Festival op zaterdag 28 november 2020 zet de culturele sector zich in voor een socialere samenleving. Deze tweede editie staat in het teken van het vergroten van de betrokkenheid en het draagvlak voor Fair Saturday en het starten van nieuwe sociale initiatieven en coalities van goede doelen en cultuurmakers. En uiteraard tonen we de resultaten van projecten die tijdens de eerste editie zijn gestart.

We doen dat in de hele stad, zowel op binnen- als buitenlocaties. Daarbij zullen we, met name voor de binnen locaties, verschillende scenario's uitwerken, zodat we altijd binnen de dan geldende veiligheidsmaatregelen blijven. We vatten het programma van deze festivaldag samen in drie P's: Podia, Pincho's en Party. Fair Saturday stond helemaal in de startblokken met een mooi eigentijds programma. Maar helaas hebben we op het laatst moeten besluiten Fair Saturday uit te stellen naar 2021.

4 > ROMTEMAKERS

Doel:

Ontwikkeling ambachten vanuit een maatschappelijk thema, in dit geval Wonen en leefomgeving.

Aanleiding:

Keunstwurk heeft in 2019 project ontwikkeld samen met It Erfskip die het verder gaan uitvoeren met gemeente Leeuwarden als aanvrager van een subsidie bij het Stimuleringsfonds voor de Creatieve Industrie onder het programma Anders wonen en werken.

Rol Keunstwurk:

Keunstwurk biedt advies en ondersteuning.

Partners:

Stichting It Erfskip (trekker) en gemeente Leeuwarden.

Resultaten:

Al in januari 2020 werd duidelijk dat It Erfskip geen mogelijkheden zag haar nieuwe rol als trekker/initiatiefnemer (anders dan in 2019) waar te kunnen maken. De stichting had haar prioriteiten liggen bij de realisatie van lopende en gesubsidieerde projecten. Er was geen capaciteit om ongedekte en 'ongesubsidieerde' uren in te gaan zetten voor nieuwe initiatieven. Ook werd duidelijk dat de gemeente Leeuwarden afhaakte omdat zij de voorwaarden van het Stimuleringsfonds voor het programma Anders wonen en werken te veel beperkingen vonden geven en niet in verhouding stond met de inzet en cofinanciering die werd gevraagd. Keunstwurk kon met een beperkte rol voor advies en ondersteuning daarmee niet verder.

Aanleiding heeft weinig of geen perspectief omdat het niet meer relevant is binnen de beleidskaders van Keunstwurk. Inhoudelijk gezien vanuit behoefte ontwikkeling van ambachten en maatschappelijke thema's is het nog wel relevant, al zal het initiatief daartoe via externe partners zelfstandig moeten worden opgepakt.

B > *Cultuurparticipatie*

De Friese samenleving verandert op vele terreinen en in een hoog tempo. De gevolgen daarvan hebben grote impact op de leefbaarheid en stellen de samenleving voor de nodige uitdagingen. Keunstwurk is er van overtuigd dat cultuurparticipatie bijdraagt aan het oplossen, accepteren of ombuigen van deze uitdagingen. Daarvoor is het nodig dat de meerwaarde van Kunst en Cultuur voor verschillende doelgroepen en domeinen zichtbaar wordt. Dit doen we in 2020 aan de hand van 6 concrete projecten:

- 1 > Molke 2.0
- 2 > NEO Kans
- 3 > De Friese Dansdagen
- 4 > Artist in Space
- 5 > Wadden Starbarns
- 6 > De donkerte van het waddegebied

1 > MOLKE 2.0

Doel:

De reis van de melk maatschappelijk bewust maken is de hoofddoelstelling van Molke 2.0. Hierbinnen specifiek naar de kritische burgers en boeren die over en weer discussie voeren over landbouw.

Aanleiding:

Onbekend maakt onbemind. En aangezien steeds minder mensen een boer kennen of weleens op een boerderij komen, geldt dit ook voor boeren en hun werk. In de media klinken in discussies tussen boeren en burgers kritische geluiden en onbegrip. Bij talkshow 'Pauw' was bijvoorbeeld te zien hoe mijlener de activisten en de varkensboeren uit elkaar staan. Onze aanname is dat het onbegrip tussen boer en burger wordt veroorzaakt doordat er te weinig kennis is van het boerenbedrijf. Burgers weten vaak niet wat er bij het boeren precies komt kijken. Neem de melkindustrie. Wat weet de burger van de talloze melkstromen en keurmerken die er vandaag de dag zijn; van VLOG melk, Planetproof tot Weidemelk. En willen ze dat aanbod eigenlijk wel? Weten ze wat de boer hier allemaal voor moet doen en laten? Hoogste tijd om eens naar de reis van de melk te kijken.

Rol Keunstwurk:

Keunstwurk biedt advies en ondersteuning. De uitvoering is in handen van Janneke de Haan en Willy van Assen.

Partners:

LF2028, LTO Noord, Living Lab, provincie Fryslân, Campina, Langs de Melkweg.

Resultaten:

Oorspronkelijk was het de bedoeling om een project op te zetten waarbij de productie van melk, de werkwijze van boeren en de omstandigheden waar boeren in werken uit te lichten. De vertaalslag zou inhouden, dat een educatief project voor scholen (schoolkinderen) uitgevoerd zou worden binnen de gemeente Leeuwarden. Daarnaast zou met lokatietheater op een boerenbedrijf een aantal weekenden het thema uitgewerkt worden. Deze productie kon worden opgenomen in het programma LF2028. Door de Corona-uitbraak is het programma Arcadia pas na december 2020 helder geworden. De financiering stagneerde en bovendien kwam op alle fronten de productie van zowel de educatieve - als de volwassenproductie - stil te liggen. De aanleiding van Molke 2.0 is nog steeds actueel. De weg die melk aflegt en hoe melk geproduceerd wordt is in 2020 heel erg in het nieuws geweest door de boerenprotesten.

2 >

NEO KANS**Doel:**

Bewerkstelligen van meer cohesie in de muziekwereld en participatie van jongeren aan muziek verhogen. In 2020 ligt de focus op kansarme jongeren en jongeren met een beperking.

Aanleiding:

De rol en functie van muziek staat in de belangstelling. Uit onderzoek blijkt de belangrijke rol van deze discipline voor de ontwikkeling van cognitieve vaardigheden en op landelijk niveau worden voor deze discipline extra middelen vrijgespeeld. In Fryslân is muziek een populaire kunst discipline. Er wordt op zeer grote schaal gemusiceerd op diverse niveaus. In 2018 heeft Keunstwurk met de belangrijkste partijen in de muziekwereld een beweging op gang gebracht, met de bedoeling meer cohesie aan te brengen in de muziekwereld, en daarmee participatie en resultaten te verhogen. Dit heeft geleid tot een project met als titel NEO Kans. Dit project heeft als doel participatie van jongeren aan muziek te verhogen. In 2020 ligt de focus op kansarme jongeren en jongeren met een beperking.

Rol Keunstwurk:

Keunstwurk biedt ondersteuning en zorgt voor verbinding.

Partners:

Seewyn, Opus3, het Achterland, Fier, Timpaan Welzijn, stichting Welzijn het Bolwerk, Jeugdhulp Friesland, Talant, KEaRN Welzijn, de Skûle, zorginstellingen, Asterix, de Rijdende Popschool zijn uitvoerenden.

Resultaten:

De ontwikkelingen en activiteiten rondom het project NEO Kans zijn helaas voor een heel groot deel komen stil te liggen, door de maatregelen die nodig zijn rondom het corona virus. De aanleiding tot het project NEO Kans is nog steeds actueel. Het betrekken van jongeren die om welke reden dan ook aan de zijlijn staan (of het gevoel hebben dat dat zo is) is een thema waar de maatschappij nog mee worstelt.

Dokkum

De DJ workshops zijn met veel enthousiasme gestart. De vso leerlingen konden na de kennismakingsworkshop kiezen of ze de reeks van drie wilden afmaken. 75 % van de leerlingen heeft hiervoor gekozen. De derde workshop zou een afsluitende activiteit zijn met een kleine presentatie voor de eigen klas. Deze heeft geen doorgang kunnen vinden. We bekijken samen met de scholen wanneer we een workshopreeks van twee lessen herhalen en daar een coachingstraject aan koppelen. De scholen en Opus 3 zijn nog steeds enthousiast, om wanneer het weer kan, deze activiteit verder te ontwikkelen. Ook het opleiden van twee coaches is nu niet mogelijk, dit zou plaatsvinden in de workshops en tijdens het coachingstraject met een professionele docent. Deze coaches zouden op de langere termijn beschikbaar blijven om de DJ werkplaats te begeleiden. Ook dit staat nog steeds in de steigers om opnieuw op te pakken.

Hardegarijp

Door het virus is het nu niet mogelijk voor de jongeren om fysiek bij elkaar te komen om te jammen. Vlak voor de maatregelen hebben we afgesproken dat eventueel nieuwe en andere jongeren kunnen toestromen tot deze groep.

De huidige groep is aan verandering onderhevig en het was nodig om nieuwe kaders af te spreken en ook meer jongeren te betrekken zodat de groep iets steviger zou worden. We hebben nog niet de kans gekregen om hier actief mee aan de slag te gaan. De samenwerkingspartner richt zich nu met name op structurele voortgang van eigen activiteiten.

Franeker

In Franeker is er met de verschillende samenwerkingspartners een activiteitenplan bedacht om grote groepen jongeren te bereiken middels muziekactiviteiten. Dit plan met workshops, coachingstraject en optreden, zou in april gaan starten. Door de huidige maatregelen is er in een online vergadering afgesproken om ons te richten op het najaar. Een van de partners heeft aangegeven in zeer zwaar weer terecht te komen door de maatregelen met als gevolg dat ze niet kunnen inschatten of zij na de zomer hun bestaan kunnen voortzetten. Ook in het najaar is het door de tweede corona golf niet haalbaar geweest om activiteiten op te zetten. Samenwerkingspartners moesten sluiten en richten zich bij opening eerst op hun eigen structurele activiteiten. We zijn aan het onderzoeken of we online activiteiten kunnen opstarten die uitmonden in uitvoerende activiteiten zodra er versoepelingen komen.

Afsluitend weekend in Burgum

Het NEO Kans traject zou afgesloten worden met een gezamenlijk maak weekend voor verschillende jongeren die in bovenstaande trajecten hebben meegelopen en nieuwe jongeren die aan willen sluiten. Dit weekend moet in het najaar plaatsvinden, in samenwerking met Het Achterland in Burgum. Ook dit is niet van de grond gekomen door de maatregelen. Wel zijn we in gesprek met AZC Burgum om te kijken of we daar met een vaste groep jongeren, die daar langdurig verblijven, een online traject kunnen starten. Met daarop volgend een aantal uitvoerende activiteiten wanneer de maatregelen versoepelen.

In het najaar is een drietal inspiratiesessies georganiseerd voor professionals in Friesland en daarbuiten. Het ging hierbij vooral om deelnemers die zelf werkzaam zijn in het culturele veld en meer aandacht willen geven aan jongeren in het algemeen en jongeren die extra aandacht nodig hebben. Deze deelnemers willen bijvoorbeeld meer activiteiten die gericht zijn op deze groep gaan organiseren. De lezingen worden door 21 deelnemers bezocht en zijn in coproductie met Young Works.

3 >

DE FRIESE DANSDAGEN

Doelen:

- > De diversiteit binnen de dans verder ontwikkelen en verduurzamen.
- > Een klimaat creëren dat voor jonge dansmakers aantrekkelijk is om in te verblijven en investeren en waar mogelijkheden liggen voor verdere ontwikkeling.
- > Stimuleren talentontwikkeling op het gebied van dans.
- > Het merk Friese Dansdagen verder uitbreiden, levendig houden en verweven in het Friese dansveld.

Aanleiding:

Het dansveld in Fryslân telt ongeveer 300 dansaanbieders die aan de weg timmeren om hun passie te delen met iedereen die daarvoor open staat. Hun dansscholen vormen het eerstelijns netwerk, de bron waar de interesse voor dans begint. Daarnaast maken kinderen kennis met dans in het onderwijs. Danstalenten kunnen terecht bij hun eigen dansschool of bij de Jeugddans opleiding (voor moderne dans). De Friese dansdagen, die in 2018 voor het eerst hebben plaatsgehad, zijn een belangrijke schakel en podium voor het Friese dansveld.

Met projecten waarin ook samenwerking is met ervaren dansprofessionals uit andere delen van Nederland, biedt zij talent de kans om zich verder te ontwikkelen. Aangezien een samenhangende infrastructuur voor dans binnen Fryslân ontbreekt, vervult het evenement Friese Dansdagen een verbindende rol tussen alle partijen die actief zijn op het gebied van dans.

Rol Kunstwerk:

Kunstwerk is initiatiefnemer en penvoerder. Verbinder van de verschillende samenwerkingspartners en supervisor/aanjager van het gehele programma. De uitvoering vindt plaats via de Harmonie en Kunstkade.

Partners:

Kunstkade, Stadschouwburg de Harmonie, Dance Company 058, Dans in Friesland, Bewegingscentrum Drachten, Jeugd Dans Opleiding Friesland, Holland Dance Festival, Nederlandse Dansdagen.

Resultaten:

De Friese dansdagen, die gepland waren op 10 en 11 oktober 2020, zijn niet doorgegaan wegens Corona. Doordat er geen dansproducties gemaakt zijn, konden ze ook niet getoond worden op het festival.

In plaats daarvan is een netwerkbijeenkomst voor dansprofessionals georganiseerd in Stadsschouwburg de Harmonie. Deze was op 10 oktober 2020, waarvoor alle dansprofessionals die in Fryslân actief zijn uitgenodigd zijn. Deze bijeenkomst heeft als doel, om de heroverwegingen voor de Friese Dansdagen in gang te zetten, samen met het veld. Op deze dag waren 25 personen uit het dansveld bijeen. In een open gesprek zijn mogelijkheden verkend. De ideeën die hieruit gekomen zijn, hebben echter eveneens door de corona maatregelen nog geen gevolg gekregen.

4 >

ARTIST IN SPACE**Doelen:**

- > Een springplank voor talentvolle kunstenaars en bemiddelaars (curatoren, kunstcritici en producenten) in het Noorden, die hen klaarstoomt voor een professionele en maatschappelijk betrokken beroepspraktijk.
- > Versterking van het makersklimaat in Noord-Nederland vanuit het perspectief van de beeldende kunst: een klimaat waarin hedendaagse kunstenaars op vanzelfsprekende wijze nadenken over en samenwerken met hun omgeving.
- > Noord-Nederland profileren als een aantrekkelijke regio voor beginnende en ambitieuze kunstenaars om zich te vestigen en verder te ontwikkelen.
- > Bevordering van nieuwe, spraakmakende kunst, die een zichtbare en relevante plek weet te veroveren binnen de regio, landelijk en internationaal.
- > Experimenteren met nieuwe vormen van opdrachtgeverschap.
- > Creëren van een 'community of practice', waarin kunstenaars, kunstinstellingen, opleidingen en overheden hun kennis en ervaring uitwisselen.

Binnen deze 'community of practice' onderzoeken wat wel en niet werkt in dit verband. Een praktijk gebaseerd onderzoek, met als hoofdvragen:

- > Hoe versterk je de maatschappelijke en economische positie van de kunstenaar, in relatie met de samenleving, het publiek en de overheid in de specifieke context van Noord-Nederland?
- > Hoe ontwikkel je een duurzaam talentontwikkelingsprogramma voor de beeldende kunst in Noord-Nederland?

Aanleiding:

Met de proeftuin Artist in Space wil de regio Noord-Nederland haar beeldende kunstklimaat versterken, door binnen een breed samenwerkingsverband nieuwe kansen te creëren op het gebied van talentontwikkeling en gezamenlijk te onderzoeken hoe het Noorden ruimte kan bieden aan een bruisend en inspirerend kunstklimaat. Artist in Space wil hierbij de opmaat zijn naar een duurzaam beleid in de ondersteuning van een kansrijk en divers makersklimaat en de positie van de Noordelijke kunstenaars en presentatie-instellingen in de landelijke cultuurketen versterken.

Het initiatief voor de Artist in Space proeftuin is ontstaan vanuit de samenwerking tussen platform Noordenaars (10 noordelijke presentatie-instellingen), Keunstwurk en K&C Groningen/Drenthe.

Rol Keunstwurk:

Keunstwurk is penvoerder en coördinator van het noordelijke programma.

Partners:

10 beeldende kunstinstellingen en 1 onderwijsinstelling verenigd onder platform Noordenaars: CBK Emmen, CBK Groningen, KiK Kolderveen, Kunsthuis SYB, Media Art Friesland, Noorderlicht, NP3, het Resort, SIGN, VHDG en Academie Minerva. 2 advies- en ondersteuningsorganisaties: Kunst & Cultuur (K&C Groningen/Drenthe).

Resultaten:

1. Nieuwe duurzame en vruchtbare samenwerkingen tussen verschillende partners in het beeldende kunstveld gerealiseerd.
2. We zijn halverwege met de bouwstenen voor een duurzaam, meerjarig talentontwikkelingsprogramma voor de beeldende kunst in Noord-Nederland.
3. Met Artist in Space hebben we een Noordelijk platform gerealiseerd waar vanuit de deelnemende kunstenaars en de nieuw geproduceerde kunst zichtbaar en herkenbaar wordt gepresenteerd aan het publiek in de regio.
4. Als afsluiting wordt er begin 2021 een eindpublicatie gemaakt waarin de nieuw verworven kennis en ervaring binnen deze proeftuin overdraagbaar worden gemaakt.

5 >

WADDEN STARBARN

Doel:

Nieuwe impuls(en) voor krimpregio('s) op basis van kunst.

Aanleiding:

In noord Fryslân, langs de Waddenkust, dat als krimp-regio bekend staat wordt in het kader van het programma 'Sense of Place' en Stichting Feel the Night gezocht naar nieuwe impulsen met kunst en cultuur als aanjager. Door samenwerking met vele partijen zoekt men naar kansen voor de regio.

Rol Keunstwurk:

Keunstwurk is gevraagd ondersteuning te geven rondom het proces. Keunstwurk is penvoerder en zorgt voor procesbegeleiding. Partners zijn inhoudelijk verantwoordelijk voor de deelprojecten en voor de uitvoering.

Partners:

Landschapsbeheer Fryslân, Provincie Fryslân, Gemeente Waadhoeke, St. Feel the Night, Sense of Place, Stichting Jabickspaad, Stichting Santiago aan het Wad.

Resultaten:

Project kwam vanaf oktober 2018 terecht in een uitgebreide procedure bij de gemeente Waadhoeke voor een vergunning om de Starbarn te kunnen bouwen en de Nachttuin aan te leggen. Dat leidde uiteindelijk medio 2019 tot een zienswijze van omwonenden, waardoor voortgang werd vertraagd.

Begin 2020 heeft nog een goed strategisch overleg plaatsgevonden met de gemeente. Daarbij werd afgesproken dat de Gemeente het initiatief neemt om het gemaakte rapport reactie zienswijze met bewoners te gaan bespreken. Door corona is dit echter keer op keer opgeschoven tot uiteindelijk de tweede helft 2020. Nadat dit overleg met

indieners van de zienswijze had plaatsgevonden wilde de gemeente pas een keuze over voortgang maken nadat er een poging is gedaan tot bemiddeling om partijen op een lijn te krijgen. Deze voor eind december 2020 geplande bijeenkomst is echter vanwege de lockdown uitgesteld.

Keunstwurk heeft als penvoerder voor 1 september wederom een uitstel aangevraagd bij het Waddenfonds. Tevens is daarbij aangegeven dat Keunstwurk zijn verantwoordelijkheid als penvoerder vanaf 2021 niet langer kan garanderen. Vanaf augustus 2020 is er contact geweest met de penvoerder van het programma De donkerste van het Waddengebied om het penvoederschap voor Nacht aan het Wad over te nemen. Het Waddenfonds staat hier mogelijk wel voor open. De nieuwe penvoerder heeft echter te kennen gegeven (nadat de gemeente aangaf eerst een bemiddelingspoging te willen) niet in te willen stappen zolang de kwestie van de zienswijze van de bewoners niet is afgehandeld.

6 > DE DONKERTE VAN HET WADDENGEBIED

Doel:

Brede aanpak in een meer-jaren programma beleving en versterking duisternis.

Aanleiding:

Programma met projecten voor beleving en versterken kernkwaliteit duisternis van de wadden, eilanden en kustgebied. Waddenfonds aanvraag voor meerjaren programma is in behandeling. In 2020 voorbereiding door werving ondernemers voor onderdeel Sleepwellness. Keunstwurk is ondersteunende partner en maakt onderdeel uit van stuurgroep.

Rol Keunstwurk:

Keunstwurk is gevraagd ondersteuning te geven rondom het proces en het bieden van advies. Partners zijn inhoudelijk verantwoordelijk voor de uitvoering.

Partners:

Natuur en Milieufederaties, Rijksuniversiteit Groningen, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, Feel the Night, Landschapsbeheer

Resultaten:

Er is een breed plan ingediend bij het Waddenfonds. Vanuit Friesland is uiteindelijk de Friese Milieufederatie de kernpartner. Vanuit de zijlijn en vanuit onze rol denken we mee.

Programma STIPE

> OMSCHRIJVING PROGRAMMA

Stipe is het programma waarmee Keunstwurk op verschillende manieren ondersteuning biedt aan nieuwe (of bestaande) culturele initiatieven in de gehele provincie. Zij doet dit aan de hand van de instrumenten:

- A > Advies en Ondersteuning
- B > Informatie en Kennis
- C > Faciliterende ondersteuning koepels
- D > Prijzen

A > ADVIES & ONDERSTEUNING

Keunstwurk biedt advies en ondersteuning op maat voor een breed scala aan kunst- en cultuuractiviteiten. Dit kan bijvoorbeeld gaan over scholing, artistiek advies, inzet van kunstenaars, projectmatige aanpak van cultuuronderwijs, een doorgaande leerlijn of ondersteuning op het gebied van fondsenwerving. We adviseren ook in de keuze van professionele kunst voor grote infrastructurele projecten van wegenbouw, woningbouw en stads- dorpsvernieuwing binnen Fryslân.

De dienstverlening van Keunstwurk op het gebied van advies en ondersteuning wordt vanaf 2020 met name via het loket Stipe.frl uitgevoerd. Hierbij wordt achterliggend een pakket aan ontmoetingen georganiseerd, waarin de initiatiefnemers direct in contact komen met fondsen en deskundigen. Het team Stipe werkt nauw samen met het team Keunstwurk Plein. We gaan ook door met het ondersteunen van jonge makers, professionals en beeldende kunstenaars. Vanaf 2020 wordt er gewerkt met een aanloopregeling voor de nieuwe landelijke participatieregeling. Om hier bekendheid aan te geven, zetten we een campagne op met het culturele en maatschappelijke veld.

< STIPE.FRL

Doel:

- > Het ondersteunen van particulieren, professionals, (professionele) culturele initiatieven, amateurkunstenaars en het onderwijs uit de provincie door advies op inhoudelijk, artistiek, zakelijk, of procedureel vlak.
- > Initiatiefnemers in contact brengen met fondsen die voor hen van belang kunnen zijn.
- > Een professionaliseringsslag door het ondersteunen van besturen van verenigingen en/of culturele organisaties.
- > Gemeenten objectief adviseren bij het ontwikkelen en plaatsen van professionele kunst in de openbare ruimte.

Aanleiding:

In Fryslân wordt veel georganiseerd. Zowel door de mienskip met bottom-up projecten als door professionals. Beide groepen initiatiefnemers doorlopen hetzelfde traject van idee, projectplan, financiële dekking tot het vinden met een passend netwerk. In de praktijk blijkt dat initiatiefnemers niet altijd de weg weten en behoefte hebben aan inhoudelijke ondersteuning en deskundigheidsbevordering op het gebied van cultureel organiseren.

Dagelijks komen vragen binnen bij Keunstwurk via Stipe.frl. Het gaat hierbij om een grote diversiteit aan vragen, waarop een antwoord verwacht wordt. Bij het behandelen van de vragen is het uitgangspunt een eerste (standaard) antwoord voor veel gestelde vragen digitaal beschikbaar te hebben, en andere vragen op maat te behandelen. Hierbij gaat het zowel om het direct beantwoorden, maar ook om verwijzen naar andere partijen. Het aantal adviesvragen blijft toenemen.

Bij de afname van culturele voorzieningen in de regio is het van belang om de mienships initiatieven op het gebied van kwalitatief aanbod, zoals culturele commissies van kleine podia, te blijven ondersteunen.

Rol Keunstwurk:

Keunstwurk is ondersteuner, vraagbaak, wegwijzer, adviseur en verbinder.

Partners:

Alle vragers, gehele cultuursector en het onderwijs. Alle gemeenten in Fryslân, fondsen op nationaal / provinciaal / regionaal niveau, OMF, STAF, FRIA, VHDG, LKCA, LF2028, KNMH, provincie Fryslân, Streekwurk, Doarpswurk, We the North, K&C.

Resultaten:

Stipe.frl blijft zich door ontwikkelen als loketfunctie van Keunstwurk waar mensen terecht kunnen met alle vragen op cultureel gebied. De doelgroepen zijn zowel amateurs als (parttime) professionals. De digitale ondersteuning bestaat uit een informatieve website waar mensen een projectplan kunnen schrijven met behulp van de Toolbox. Persoonlijk ontmoetingen blijft essentieel voor de diepgang en advies op maat. Ook in 2020 is er nieuw aanbod ontwikkeld om beter aan te sluiten bij de behoefte van de initiatiefnemers. De invloed van Corona is groot geweest. Stipe is overgegaan op een geheel digitale ondersteuning, ontmoetingen en bijeenkomsten.

De initiatiefnemers van mienshipsprojecten hebben een uiteenlopende achtergrond, zoals vrijwilligers uit dorpen, verenigingen en hobbyclubs tot cultuurmakers en kunstenaars. Het niveau loopt van goedwillende amateur, met en zonder ervaring, tot aan professionals. Het Stipe team stemt het advies af op achtergrond en ervaring van de initiatiefnemers.

Website Stipe.frl

In 2020 is de Stipe website 3.700 keer bezocht, hiervan waren 78% unieke bezoekers. Van de bezoekers heeft 7 % de Toolbox gebruikt voor informatie over projectplan schrijven. Het zoeken naar fondsen is een belangrijke reden om Stipe.frl te bezoeken. 13 % van de bezoekers zocht hier naar. In vergelijking met vorig jaar is er een daling van bijna 40% in het aantal bezoekers. Het is aannemelijk dat dit te verklaren is door Covid pandemie. Er is geen verder onderzoek naar de oorzaak gedaan.

Stipe workshops en bijeenkomsten

Stipe biedt een serie workshops aan die inhoudelijk aansluiten bij het traject van idee ontwikkelen tot financiering vinden. Deze workshops en bijeenkomsten worden aangeboden in een voorjaar- en najaar programma. Door de Corona hebben we bijna het gehele voorjaar programma moeten annuleren. De vooruitzichten voor het najaar waren zo onzeker, dat we er voor gekozen hebben om het hele najaar programma geheel digitaal plaats te laten vinden. Stipe wilde daarmee initiatiefnemers stimuleren om toch tijdens de pandemie door te blijven gaan. De ervaring van de digitale bijeenkomsten heeft er voor gezorgd dat deze vorm een blijvend onderdeel van het aanbod is.

De online cursus Kickstart voor je idee, is nieuw ontwikkeld in 2020. Veel ideeën stranden doordat initiatiefnemer niet weten hoe zij voor hun idee draagvlak moeten creëren. In deze cursus werken zij aan hun pitch ondersteund door livestreams met de docent en de andere deelnemers.

In 2020 waren er in totaal 6 workshops en bijeenkomsten met 274 deelnemers.

De thema's van de bijeenkomsten waren:

- > Bijeenkomst Aanloopregeling Cultuurparticipatie – Fonds FCP.
- > Workshop Projectplan schrijven - Docent: Judith Baarsma.
- > Workshop Fondsenwerving - Docent: Tia v/d Velde.
- > Workshop Verrassende PR - Docent: Marinus Pranger.
- > Cursus Fondsenwerving - Docent: Tia v/d Velde.
- > Online cursus Kickstart voor je idee - Docent: Judith Baarsma.
- > Fries Fondsen Forum – editie leefbaarheid – diverse fondsen

Stipe Loket

De dienstverlening van Keunstwurk op het gebied van advies en ondersteuning is zo veel mogelijk via het loket Stipe.frl uitgevoerd. Keunstwurk biedt advies en ondersteuning op maat voor een breed scala aan kunst- en cultuuractiviteiten. Dit kan bijvoorbeeld gaan over scholing, artistiek advies, inzet van kunstenaars of ondersteuning op het gebied van fondsenwerving. We adviseren ook in de keuze van professionele kunst voor grote infrastructurele projecten van wegenbouw, woningbouw en stads- dorpsvernieuwing binnen Fryslân.

Dit jaar is Stipe de werkwijze gestart om een actieve verbinding te maken tussen informatie bijeenkomsten met het aanbieden van een vervolgtraject van ondersteuning door het Stipe team. De aanloopregeling van “Samen cultuurmaken verbreden” van het FCP is daar een goed voorbeeld van.

Een onderdeel van de loketfunctie is de mogelijkheid van gratis persoonlijk advies. Indien de vraagsteller het wenst, kan met het Stipe-team een langer ondersteunings-traject afgesproken worden. Afspraken voor Advies op maat gaan via email, telefoon en kunnen online ingeboekt. In 2020 hebben we 93 gesprekken gevoerd met initiatiefnemers van projecten. 57% hiervan waren autonoom professionele projecten en de andere 43% waren participatieve projecten. De meeste vragen hingen samen met het zoeken naar financiële dekking. De persoonlijke adviezen zijn vooral in het eerste half jaar gegeven. In het najaar was er een duidelijke stilte als gevolg van Corona.

Fondsen

Stipe werkt aan een goede relaties met fondsen en subsidie afdelingen van overheden. Het Fries Fondsen Forum draagt daar zeer sterk aan bij. Daarmee geeft Keunstwurk de fondsen een mogelijkheid om in contact te komen initiatieven waarmee ze anders niet in contact zouden komen. Omdat het Fries Fondsen Forum een thema editie is, komen verschillende fondsen daarvoor in aanmerking. In de editie leefbaarheid hebben we samengewerkt met Iepen Mienskipfûns, VSB fonds, Doarpswurk, Oranjefonds, Fonds voor Cultuurparticipatie en Nieuwe Stads Weeshuis.

Stipe heeft de online speeddate van het VSB gefaciliteerd en daarbij meerdere initiatiefnemers begeleid. Ook de samenwerking voor Donatie op Locatie is gecontinueerd. Het Iepen Mienskipfûns heeft samen met LF2028 de Bonusprijs gewonnen. Deze prijs wordt per tender per regio uitgereikt voor het meest inspirerende, vernieuwende project. Een afgevaardigde van Stipe zit hierbij in de jury.

De Provincie Fryslân heeft een subsidieregeling voor verenigingen gemaakt om gemaakte kosten i.v.m. de RIVM regels te compenseren. Een afgevaardigde van Stipe zat in de werkgroep om deze subsidie vorm te geven.

De landelijke aanloopregeling “Samen cultuurmaken verbreden” bood veel kansen voor projecten op het gebied van inclusieve cultuurparticipatie. Hierbij kwamen verbindingen tussen cultuur en sociaal domein tot stand. Keunstwurk organiseerde samen met Fonds voor Cultuurparticipatie (FCP) en LKCA een informatiebijeenkomst over deze regeling.

Noordelijke Cultuurlening

2020 was het tweede jaar van de Noordelijke Cultuurlening. Dit is een lening voor culturele professionals om te investeren in de beroepspraktijk. De lening is een initiatief van We the North en Cultuur+Ondernemen. Keunstwurk is contactpersoon voor Fryslân.

Corona legde de hele kunstsector plat. Daardoor konden de professionals niet investeren in hun beroepspraktijk omdat er geen verdienmodel meer was. Er zijn dan ook geen cultuurleningen afgesloten in 2020. Aan het eind van het tweede jaar heeft een evaluatie plaats gevonden met Keunstwurk, Cultuur+Ondernemen, K&C Drenthe en We the North. Deze is nog niet afgerond.

Boekingskrant

De Boekingskrant bevat volop informatie over het actuele podium aanbod voor de culturele commissies en programmeurs van de Friese podia. Er is een indeling naar genre: muziek, toneel, cabaret, dans, Frysk, literair, zorg, jeugd en divers. De Boekingskrant is gratis voor zowel artiesten als programmeurs en wordt drie keer

per jaar uit gegeven. Door Corona moesten de theaters sluiten en is de krant slechts één keer uitgebracht. Met de Boekingskrant draagt Keunstwurk bij aan het behoud van kwalitatief kunstaanbod in de regio.

De resultaten zijn gemeten door het tellen van het aantal deelnemers bij de workshops en bijeenkomsten. De bezoekers van de website zijn door Google Analytics gegenereerd. De bezoekers van het Stipe Loket zijn bijgehouden in een klantenregistratie gedurende het jaar. De klantenreviews heeft niet plaatsgevonden.

< ONDERSTEUNING AANLOOPREGELING 2020 EN PROGRAMMA VOOR CULTUURPARTICIPATIE 21/24

Doel:

Verbinden van kunst met het sociale domein.

Aanleiding:

In de afgelopen jaren zijn veel onderzoeksresultaten naar buiten gekomen over de rol die kunst kan hebben in het sociaal domein. De positieve resultaten die geboekt zijn met ouderen, mensen met een beperking, of mensen met een afstand tot cultuur hebben respect afgedwongen, ook bij beleidsmakers. Om de ervaring van experimenten breder uit te zetten en meer algemeen goed te laten worden wordt op landelijk niveau gewerkt aan de landelijk programma voor cultuurparticipatie. Dit programma krijgt in 2020 een 'aanloopregeling cultuurparticipatie'. In dit programma staat de verbinding van kunst met het sociaal domein centraal. Keunstwurk heeft in de lopende beleidsperiode ook een aantal experimentele projecten uitgevoerd, en zit zodoende goed in het netwerk van de domeinen zorg en welzijn. Met de concrete ervaringen binnen de projecten 'Tijd voor Talent' (ouderen), 'NEO Kans' (kansarme jongeren), 'cultuurmarkt zorg' op zak, zal Keunstwurk met plezier de ondersteuning voor zowel de aanloopregeling als het 4-jarige programma cultuurparticipatie op zich nemen.

Rol Keunstwurk:

Keunstwurk fungeert als provinciaal ondersteuner van initiatieven waarin cultuurparticipatie bereikbaar wordt voor mensen waarvoor cultuurparticipatie niet vanzelfsprekend is.

Partners:

Keunstwurk werkt hierbij samen met FCP, LKCA, provincie Fryslân, en diverse partijen uit de zorg-, welzijn- en cultuursector.

Resultaten:

Eind februari is samen met de provincie Fryslân en het FCP een informatiebijeenkomst georganiseerd in het kader van de 'aanloopregeling cultuurparticipatie'.

Deze is in het museum Heerenveen te Heerenveen gehouden en is door meer dan 100 belangstellenden bezocht. 5 partijen hebben ondersteuning gehad bij hun aanvraag bij de aanloopregeling. Hiervan hebben 3 Friese projecten een succesvol traject doorlopen, met honorering tot gevolg.

Keunstwurk neemt deel aan het landelijk netwerk cultuur-sociaal domein (LKCA) en ondersteunt vandaar uit aanvragen voor de aanloopregeling 2020. Verder ondersteunt Keunstwurk de informatiestroom vanuit het FCP, over de definitieve Regeling Cultuurparticipatie '21 – '24.

< PLATFORM JONGE PROFESSIONALS STORM

Doel:

Ondersteuning, adviseren en faciliteren en professionalisering van Jonge Professionals (op ieder niveau en in alle disciplines) in Fryslân.

Aanleiding:

Voor jonge, talentvolle makers die op weg zijn om professional te worden, is er in onze provincie op dit moment te weinig houvast. Ze verdienen meer gereedschappen, ruimte en begeleiding om goede kunst te maken en zichzelf naar een hoger plan te tillen. Met het platform Storm willen wij talentvolle makers uit de regio en provincie een kans geven, hun horizon te verbreden, en ervaring op te doen. Dit doen we onder meer door

het faciliteren van Open calls, opdrachten te verzamelen, te ontwikkelen en te geven aan jonge makers. Maar ook het geven van presentaties, specifieke opdrachten en speciale artist in residence programma's. De makers krijgen vanuit het platform begeleiding op artistiek, productioneel en zakelijk vlak.

Rol Keunstwurk:

Regie en spin in het web. Aanjagen, verbinden en ondersteunen. Netwerkregisseur en randvoorwaarden scheppen en ontwikkelen voor jonge kunstprofessionals.

Partners:

LF2028, VDHC, NNW, Podium Asteriks, Self Collective, Meeuw Jonge Makers, Tryater, Academie voor Popcultuur, Explore the North Productiehuis, Oranjewoudfestival, JDOF, NNO, Popfabryk, Friesland Pop, Station Noord, Frysk Jeugd Orkest, MAF, NFF

Resultaten:

In 2020 zijn de 3 beoogde netwerkbijeenkomsten i.s.m. LF2028 ter bevordering van het artistieke klimaat in Fryslân vanwege corona niet door gegaan. Ook de tweedaagse ontmoeting met Oerol is om dezelfde reden niet door gegaan.

< **DESKUNDIGHEIDSBEVORDERING EN PROFESSIONALISERING BEELDENE KUNSTENAARS**

Doel:

Het ontwikkelen van een doorgaande leerlijn beeldende kunst, aan de hand van drie fasen: starter (hoe word ik een professional, wat heb ik daarvoor nodig?), parttime professional (hoe ontwikkel ik mij verder in discipline en als ondernemer?), gevestigde professional (hoe vind ik verdieping en ontwikkeling in mijn discipline?).

Aanleiding:

Voor beeldende kunstenaars die op weg zijn om professional te worden, is er in onze provincie op dit moment te weinig houvast. Ze verdienen meer gereedschappen, ruimte en begeleiding om goede kunst te maken en zichzelf naar een hoger plan te tillen.

Rol Keunstwurk:

Keunstwurk is initiatiefnemer van het programma en organiseert het aanbod met partners zoals individuele culturele professionals, (kunst)vakdocenten, ondernemers, centra voor de kunsten en fondsen.

Partners:

Individuele culturele professionals, vakdocenten, ondernemers, centra voor de kunsten en fondsen

Resultaten:

In september was het de bedoeling om een bijeenkomst te organiseren waar informatie zou worden geboden op het gebied van prijzen, beurzen, workshops, sprekers, etc. Maar vanwege Covid-19 is deze op het laatste moment gecancelled. Er waren veel aanmeldingen en positieve reacties. We gaan kijken of we deze bijeenkomst in 2021 in kunnen halen.

< **UITWISSELING EN ONTMOETING BEELDENE KUNSTENAARS**

Doel:

Het ontwikkelen van een meerdere informatieve, (in)formele kennisbijeenkomsten waarbij kunstenaars onderling en onder leiding van ervaringsdeskundigen hun netwerk kunnen vergroten.

Aanleiding

Beeldende kunstenaars opereren vanuit hun eigen atelier en missen daardoor vaak aansluiting met peers en hun werkveld. Het is voor kunstenaars mede hierdoor niet gemakkelijk om zich verder te ontwikkelen (als professional) binnen hun discipline, omdat ze zich niet (genoeg) openstellen voor interactie en discussie over eigen werk, dat kan leiden tot verbreding en verdieping.

Rol Keunstwurk:

Keunstwurk is initiatiefnemer van het programma en organiseert het aanbod met partners zoals individuele culturele professionals, (kunst)vakdocenten, ondernemers, centra voor de kunsten en fondsen

Partners:

Individuele culturele professionals, vakdocenten, ondernemers, centra voor de kunsten en fondsen

Resultaten:

Bring Your Own Art is een pop-up expo waarbij kunstenaars worden uitgenodigd om eigen kunst mee te nemen. Kunstdiscipline maakt niet uit, iedereen is welkom! Bring your own art heeft voor de tweede keer plaatsgevonden op 18 juni in de Oude Ambachtsschool in Leeuwarden. Meer dan 40 kunstenaars meldden zich aan – vanwege de coronamatregelen - hebben 30 kunstenaars hun werk getoond. De reacties van deelnemers waren lovend en er is om vervolg gevraagd. Er is draagvlak voor regelmatig bijeenkomsten te organiseren in de geest van Bring Your Own Art - wat met verschillende thema's door zou kunnen gaan. Kern is dat Friese kunstenaars bij elkaar komen, elkaar treffen, hun werk laten zien en dat de kunstenaars en Keunstwurk bij elkaar in beeld zijn.

B > INFORMATIE EN KENNIS

Naast behoefte aan advies en ondersteuning draagt Keunstwurk zorg voor informatie-verstrekking en het ontsluiten van kennis. Op verschillende manieren wordt basiskennis en trends en ontwikkelingen over de kunst- en cultuursector voor iedereen beschikbaar gesteld, evenals kennis en informatie voor het onderwijs en een overzicht van de cultuurplannen in de provincie. Uitgangspunt bij het verzamelen van informatie is dat nauw wordt samengewerkt met communicatiecollega's in de gehele cultuursector.

Keunstwurk verstrekt kennis en informatie via:

- > Websites
- > Social media
- > Online tools
- > Nieuwsbrieven, mailings en persberichten

Doel:

- > Digitaal beschikbaar maken van data, kennis en veelgevraagde algemene informatie voor het veld.
- > Het onderwijs op de hoogte houden van actuele ontwikkelingen en mogelijkheden binnen het kunstonderwijs.

Website

Keunstwurk heeft meerdere websites met als doel om haar verschillende doelgroepen op een laagdrempelige manier te informeren, inspireren en te betrekken. En ervoor te zorgen dat ze makkelijk met Keunstwurk in contact kunnen komen. In 2020 hadden de verschillende websites tezamen bijna 70.000 bezoekers.

Social media

Keunstwurk bouwt aan verschillende communities op het gebied van kunst en cultuur in de mienskip, vanuit haar corporate merk en verschillende programma's en projecten. Keunstwurk beheerde in 2019, 17 social mediakanalen met in totaal meer dan 10.000 volgers. In 2020 zijn dit er 15, waarvan 8 inactief. Een aantal programma's en projecten met een eigen social mediakanaal zijn geëindigd of staan 'on hold'. Deze kanalen zijn ofwel verwijderd of worden op een later moment weer geactiveerd. In totaal hebben de actieve kanalen 8.311 volgers. In 2020 is er ook een nieuw kanaal bijgekomen: @kunstinfrylan op Instagram. Een Keunstwurk-kanaal met actuele beelden van kunst en ontwerp in Fryslân. Dit kanaal heeft in een klein jaar 639 volgers opgebouwd.

Online tools

De corporate website van Keunstwurk biedt een aantal handige online tools ten behoeve van verschillende doelgroepen die in 2020 meer dan 20.000 keer zijn bezocht. De profielpagina's functioneren als database en portfoliotool voor kunstenaars en creatieven in Fryslân op het gebied van beeldende kunst, design, dans, theater en muziek. Te noemen:

- > **Publieke kunst in kaart:** Een database en kaart met een overzicht van kunst in de openbare ruimte in Fryslân.
- > **Fondsendatabase Fryslân:** Een up-to-date overzicht van fondsen die beschikbaar zijn voor culturele doeleinden op lokaal, gemeentelijk en provinciaal niveau.
- > **Vraag en aanbod:** Een marktplaats waar gebruikers zelfs vraag en aanbod kunnen plaatsen op het gebied van kunst en cultuur.

Nieuwsbrieven, mailings en persberichten

Keunstwurk stuurt verschillende nieuwsbrieven, mailings en persberichten vanuit het e-mailmarketingplatform MailChimp. De maandelijkse nieuwsbrieven van Keunstwurk en Kultuerfilter hadden in 2020 bijna 3000 abonnees.

In de bijlage 'Keunstwurk online' en 'Keunstwurk in de media' is een uitgebreide rapportage over 2020 terug te vinden.

C > *FACILITERENDE ONDERSTEUNING KOEPELS*

Keunstwurk biedt faciliterende ondersteuning aan de koepelorganisaties voor amateurkunst in Fryslân. De - vaak door amateurs bezette - besturen van de koepels hebben vaak de behoefte aan professionele back-up en ondersteuning. Keunstwurk voorziet in inhoudelijk advies, ondersteuning, expertise, deskundigheidsbevordering en secretariële en/of administratieve werkzaamheden. Alle acties worden in nauw overleg met het betreffende bestuur van een koepelorganisatie uitgevoerd. In een samenwerkingsovereenkomst en werkplan worden de afspraken vastgelegd.

Doel:

Versterken van koepelorganisaties voor amateurkunst in Fryslân.

Aanleiding:

Per koepel worden naar behoefte van het bestuur en/of de leden/achterban plannen op het gebied van ondersteuning en/of deskundigheidsbevordering uitgewerkt. Op basis van behoeftepeiling wordt ondersteuning op maat geboden, bijvoorbeeld in de vorm van een (te ontwikkelen) programma, zoals 'Dromen over theater' of een gezamenlijke activiteit neergezet, zoals 'Korpsen in de Klas'.

De werkwijze bij de koepels SAKO, OMF en STAF is dat een Keunstwurk-adviseur aanwezig is bij de bestuur bijeenkomsten. Zo is de adviseur onder handbereik van de koepel. Bij de koepel Jazz-federatie wordt volstaan met een jaarlijks gesprek en afstemming over het doorsluizen van het budget.

OMF resultaten:

In 2020 heeft Keunstwurk samen met de aanjager muziekverenigingen een aantal workshops georganiseerd waaronder de workshop om jongeren actief te betrekken bij de vereniging. Dit was een workshop samen met YoungWorks. Ook werken we met de OMF samen in kader van Fulkaan en Win een NNO-solist en hebben we samengewerkt met het internationale online project 'Rebels with a Cause'.

SAKO resultaten:

In 2020 heeft de SAKO het Sjongfestival, Fulkaan, het Ouderen Songfestival en de SAKO Zangdag ondersteunt. Door Covid-19 konden deze activiteiten helaas niet plaatsvinden. Er heeft wel een online koor project plaatsgevonden, georganiseerd door de SAKO en Keunstwurk. Hier deden 24 zangers aan mee.

STAF resultaten:

Samen met STAF is in het najaar 2020 een belactie uitgezet naar alle toneelverenigingen,

jongerentoneelploegen en lepenloftspullen in Fryslân. Daarmee hebben we ruim 70% van de toneelverenigingen bereikt. Het doel van deze belactie was om te horen of de vereniging nog een activiteit heeft dit winterseizoen en om te controleren of we de juiste contactgegevens hebben. Met name ook de verenigingen die nog niet aangesloten zijn bij STAF, zodat we hen kunnen bereiken in 2021 voor de nieuwe werkwijze. De resterende verenigingen worden in 2021 gebeld. Van de resultaten is een analyse gemaakt.

Online artikelen 'Uit de amateurkunst' – periode juli t/m december 2020. In totaal 12 verhalen over amateurkunstbeoefenaars die doorgingen in coronatijd en vertellen over hoe zij dat aanpakken. Doel: positieve verhalen brengen over wat nog wel kan. Nadruk lag (te) vaak op wat niet doorging. Amateurkunstbeoefenaars revitaliseren/activeren. www.keunstwurk.nl/blog

D > PRIJZEN

Het instrument:

Keunstwurk organiseert in samenwerking met de provincie Fryslân twee provinciale prijzen op het gebied van de kunsten in 2020.

Doel:

Het stimuleren van (jonge) kunstenaars en het geven van een impuls aan de sector.

Aanleiding:

Jaarlijks verzorgt Keunstwurk in opdracht van de provincie Fryslân de ondersteuning van de provinciale prijzen. Het betreft in 2020 twee prijzen op het gebied van architectuur en ruimtelijke kwaliteit.

Dit zijn:

- > de Vredeman de Vries Prijs voor Architectuur.
- > de Anita Andriesen Prijs voor Ruimtelijke kwaliteit.

Rol Keunstwurk:

Keunstwurk is belast met het organiseren, waaronder het werven van deelnemers, het beoordelen van de inzendingen en het bestempelen van winnaars. De prijzen worden door de provincie Fryslân uitgereikt aan de winnaars.

Partners:

Provincie Fryslân, Leeuwarder Courant, Fries Museum, Geocast media, BW H ontwerpers, Gerard Groenewoud.

Resultaten:

De Vredeman de Vries Prijs voor Architectuur

Voor de Vredeman de Vries Prijs voor Architectuur is door Keunstwurk een geheel geactualiseerd en aangescherpt deelnamereglement gemaakt, met heldere criteria, ook qua beoordeling. Onder invloed van de coronacrisis, die ons dit jaar grote parten heeft gespeeld, is voor het reglement een praktisch werkbaar alternatief gemaakt, rekening houdend met de strenge beperkingen die golden. Het was dit jaar extra moeilijk om geschikte juryleden te vinden, vooral op het gebied van ruimtelijke kwaliteit. Het aantal inzendingen lag dit jaar helaas (beduidend) lager dan in eerdere jaren.

De bekendmaking van de Vredeman de Vries Prijs voor Architectuur werd voorafgegaan door de Leeuwarder Courant georganiseerde verkiezing voor de publieksprijs.

De genomineerde inzendingen zijn opgenomen in een expositie in het Fries Museum.

Door gedeputeerde Sietske Poepjes is de prijs uitgereikt op vrijdag 9 oktober in Crystalic Business Park te Leeuwarden.

Door de geldende coronamaatregelen konden hierbij slechts in zeer beperkte mate belangstellenden aanwezig zijn. Om die reden vond voor het eerst een livestream videoverslag van de bijeenkomst plaats. Keunstwurk heeft hierna het juryverslag geschreven en afgestemd met de jury. Tevens werd door Keunstwurk een boekwerkje gemaakt met daarin de genomineerde en winnende inzendingen.

Het verslag en het advies van de jury werd eind november overgedragen aan de provincie Fryslân. Zij verzorgen verder de communicatie en afstemming met gedeputeerde staten en organiseren het uitreiken van de prijs in 2021. Architectuurprijs had 24 inzendingen en 4 nominaties.

De Anita Andriesen Prijs voor Ruimtelijke kwaliteit

Naast de feitelijke voorbereiding en organisatie van de prijzen, had Keunstwurk zich (in nauw overleg met de Provincie) hierbij tot taak gesteld om de deelname- en beoordelingscriteria te verscherpen c.q. actualiseren en om méér 'exposure' rondom de prijzen te genereren, o.a. door het aangaan van een samenwerking met het Fries Museum. De organisatie van de Anita Andriesen Prijs voor Ruimtelijke Kwaliteit gebeurde in 2020 voor het eerst door Keunstwurk.

Het voorbereiden (aanscherping/verduidelijking/actualisering van de deelname- en beoordelingscriteria; zoeken van geschikte juryleden; planning) en organiseren van al hetgeen met de prijzen te maken heeft, met uitzondering van de externe communicatie: die geschiedde dit jaar voor het eerst volledig door de Provincie Fryslân. Dit betekende tevens dat de afzonderlijke website voor de Anita Andriesen Prijs niet werd geactualiseerd: alle informatie over de provinciale prijzen zijn dit jaar gecentraliseerd op de website van de provincie.

Onder invloed van de coronacrisis, die ons dit jaar grote parten heeft gespeeld, is voor beide reglementen een praktisch werkbaar alternatief gemaakt, rekening houdend met de strenge beperkingen die golden. Het was dit jaar extra moeilijk om geschikte juryleden te vinden. Het aantal inzendingen lag dit jaar helaas (beduidend) lager dan in eerdere jaren.

De jurering voor de Anita Andriesen Prijs vond eind oktober en in november plaats door middel van online bijeenkomsten. Keunstwurk heeft hierna het juryverslag geschreven en afgestemd met de jury. Het verslag en het advies van de jury werd eind november overgedragen aan de provincie Fryslân. Zij verzorgen verder de communicatie en afstemming met Gedeputeerde Staten en organiseren het uitreiken van de prijs in 2021. Door corona is een publieke prijsuitreiking geen optie.

De Anita Andriesen prijs had 5 deelnemers en 2 genomineerden.

Financieel verslag 2020

BALANS (na resultaatbestemming)	31.12.2020	31.12.2019
ACTIVA	€	€
VASTE ACTIVA		
Immateriële vaste activa		
Web- en applicatievoorzieningen	0	10.058
Materiële vaste activa		
Inventaris en apparatuur	16.967	2.555
	-----	-----
	16.967	12.613
VLOTTENDE ACTIVA		
Vorderingen		
Subsidies	20.863	19.258
Overlopende activa en overige vorderingen	30.377	58.790
	-----	-----
	51.240	78.047
Liquide middelen		
Kas- en banksaldi	1.152.006	1.333.699
	-----	-----
	1.220.213	1.424.359

BALANS	31.12.2020	31.12.2019
PASSIVA	€	€
RESERVES EN FONDSSEN		
Reserve algemeen	126.859	159.994
Reserve diensten	29.583	69.093
Bestemmingsreserves	99.202	134.175
Bestemmingsfondsen	0	24.212
	-----	-----
	255.645	387.475
VOORZIENINGEN		
Voorziening reorganisatie	180.000	0
LANGLOPENDE SCHULDEN		
Overlopende passiva	0	0
KORTLOPENDE SCHULDEN		
Subsidies	296.954	333.937
Overlopende passiva en overige schulden	487.614	702.947
	-----	-----
	784.568	1.036.884
	1.220.213	1.424.359

STAAT VAN BATEN EN LASTEN

	REALISATIE 2020 €	BEGROTING 2020 €	REALISATIE 2019 €
Lonen en salarissen	1.146.444	1.081.448	1.096.496
Sociale lasten	196.748	189.246	180.857
Pensioenpremies	103.590	97.513	98.865
Uitkeringen	-13.725		-19.738
Overige personeelskosten	60.927	70.495	89.763
	----- 1.493.983	----- 1.438.702	----- 1.446.243
doorbelasting aan:			
Kosten activiteiten/producten	-425.496	-339.803	-375.909
	----- 1.068.487	----- 1.098.899	----- 1.070.334
Huisvestingskosten	124.198	126.711	188.575
Kantoorkosten	66.270	84.261	58.988
Organisatiekosten	97.301	66.409	112.015
Afschrijvingen	16.772	25.000	11.490
Financiële lasten	470	750	640
Dotatie aan voorziening	180.000		
	----- 1.553.498	----- 1.402.030	----- 1.442.043
Kosten activiteiten/producten	1.442.546	1.405.619	1.494.217
	----- 2.996.043	----- 2.807.649	----- 2.936.260
Totaal lasten			

STAAT VAN BATEN EN LASTEN

	realisatie 2020 €	begroting 2020 €	realisatie 2019 €
Algemene inkomsten	36.013	14.000	42.114
Bijdragen specifiek	0	0	29.668
	----- 36.013	----- 14.000	----- 71.782
Inkomsten activiteiten/producten	1.310.538	1.265.757	1.376.355
	----- 1.346.551	----- 1.279.757	----- 1.448.137
Boekjaarsubsidie Prov. Fryslân	1.517.663	1.517.676	1.484.275
Totaal baten	----- 2.864.214	----- 2.797.433	----- 2.932.412
Resultaat	----- -131.829	----- -10.216	----- -3.848

Aan het nadelig saldo 2020 is de volgende bestemming gegeven:

> ten laste reserve algemeen	-33.135
> ten laste van reserve diensten	-39.510
> ten laste van bestemmingsreserve personeel	-25.940
> ten laste van bestemmingsreserve productontwikkeling	-8.355
> ten laste van bestemmingsreserve organisatieaanpassing	-25.678
> ten gunste van bestemmingsreserve talentontwikkeling	25.000
> ten laste van bestemmingsfonds LF2018	-24.212
	----- -131.829

Toelichting samenstelling resultaat

Resultaat	-131.829	-10.216	-3.848
Ten laste/gunste van bestemmingen	-59.185	0	-34.613
Saldo na bestemmingsbesteding	----- -72.645	----- -10.216	----- 30.765

Toelichting op de jaarrekening

> ALGEMEEN

Activiteiten

De activiteiten van stichting Keunstwurk, statutair gevestigd te Leeuwarden, Wissesdwinger 1, 8911 ER, ingeschreven in het handelsregister onder nummer KvK 41004471, bestaan voornamelijk uit het bijdragen aan een sterk kunstklimaat in Fryslân, in lijn met het beleid van de provincie Fryslân. Daarbij richt Keunstwurk zich specifiek op het bevorderen van: een toename van de cultuurparticipatie in Fryslân; een sterk en professioneel georganiseerd amateurveld; een interessant kunstklimaat voor professionele kunstenaars; samenwerking, samenhang en professionalisering in de Friese infrastructuur en het tot stand komen van en verder kunnen uitgroeien van nieuwe initiatieven.

Werkzaamheden

De werkzaamheden zijn in 2020 uitgevoerd volgens de uitgangspunten van het beleidsplan 2017-2020, "Kunst Kleurt Iedereen" en het productplan 2020. De financiële verantwoording producten is ingericht volgens de in het productplan 2020 opgenomen productbegroting.

Programma's provinciale stipetaak

- > Leare
- > Fernije
- > Meidwaan
- > Stipe

Tsjinsten

- > Diensten en advisering overig

> ALGEMENE GRONDSLAGEN VOOR DE OPSTELLING VAN DE JAARREKENING

De jaarrekening is opgesteld volgens de in Nederland Algemeen aanvaarde grondslagen voor financiële verslaggeving.

De waardering van activa en passiva en de bepaling van het resultaat vinden plaats op basis van historische kosten, tenzij anders vermeld.

Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Resultaten worden slechts opgenomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verplichtingen en mogelijke nadelige resultaten die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden. In de toelichting op de balans zijn geen vergelijkende cijfers opgenomen vanwege hun diverse aard.

Grondslagen WNT

Voor de uitvoering van de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen in de (semi)publieke sector (WNT) heeft de stichting zich gehouden aan de Beleidsregel toepassing WNT en deze als normenkader bij het opmaken van deze jaarrekening gehanteerd

Gebruik van schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het management oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende

veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

Verbonden partijen

Als verbonden partij worden alle rechtspersonen aangemerkt waarover overheersende zeggenschap, gezamenlijke zeggenschap of invloed van betekenis kan worden uitgeoefend. Ook rechtspersonen die overwegende zeggenschap kunnen uitoefenen worden aangemerkt als verbonden partij. Ook de leden van het bestuur, de directeur en andere sleutelfunctionarissen in het management van de stichting en nauwe verwanten zijn verbonden partijen. Transacties met verbonden partijen worden toegelicht voor zover deze niet onder normale marktvoorwaarden zijn aangegaan. Hiervan wordt toegelicht de aard en de omvang van de transactie en andere informatie die nodig is voor het verschaffen van het inzicht.

Operationele leasing

Bij de stichting kunnen er huur- en leasecontracten bestaan waarbij een groot deel van de voor- en nadelen die aan eigendom zijn verbonden die niet bij de stichting ligt. Deze huur- en leasecontracten worden verantwoord als operationele leasing (niet op de balans). Huur- en leasebetalingen worden, rekening houdend met relevante ontvangen vergoedingen van de lessor, op lineaire basis verwerkt in de staat van baten en lasten over de looptijd van het contract.

> GRONDSLAGEN VOOR WAARDERING VAN ACTIVA EN PASSIVA

Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa worden gewaardeerd op het bedrag van de bestede kosten, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing met bijzondere waardeverminderingen. De jaarlijkse afschrijvingen bedragen een vast percentage van de bestede kosten, zoals nader in de toelichting op de balans is gespecificeerd. De economische levensduur en de afschrijvingsmethode worden aan het einde van elk boekjaar opnieuw beoordeeld.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd op verkrijgingsprijs, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing met bijzondere waardeverminderingen. De afschrijvingen worden gebaseerd op de geschatte economische levensduur en worden berekend op basis van een vast percentage van de verkrijgingsprijs, rekening houdend met een eventuele residuwaarde. In het jaar van ingebruikneming wordt het afschrijvingspercentage toegepast over het volledige jaar.

Vorderingen

De vorderingen worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. De reële waarde en geamortiseerde kostprijs zijn gelijk aan de nominale waarde. Noodzakelijk geachte voorzieningen voor mogelijke nadelige resultaten als gevolg van oninbaarheid worden in mindering gebracht. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de vorderingen.

Liquide middelen

De liquide middelen zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde. Indien middelen niet ter vrije beschikking staan, dan wordt hiermee bij de waardering rekening gehouden.

Reserves en fondsen

De reserve en fonds onderdelen zijn als volgt opgenomen:

- > Reserve algemeen is vastgesteld uit cumulatieve resultaten van de provinciale stipetaak.
- > Reserve dienstverlening is vastgesteld uit cumulatieve resultaten voor dienstverlening die geen onderdeel zijn van de provinciale stipetaak.
- > De bestemmingsreserve personeel wordt aangehouden voor extra lasten inzake kenniscontinuïteit van het personeel in verband met vervroegd uittreden of het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd. Voor de besteding is een beperking opgelegd door het bestuur.
- > De bestemmingsreserve productontwikkeling wordt aangehouden voor extra lasten inzake onderzoek, ontwikkeling en vernieuwing van diensten en producten. Voor de besteding is een beperking opgelegd door het bestuur.
- > De bestemmingsreserve organisatieaanpassing wordt aangehouden voor extra lasten inzake het doorvoeren van aanpassingen binnen de organisatie voor het optimaal kunnen functioneren bij sterk veranderende maatschappelijke vraagstukken die zich aandienen. Voor de besteding is een beperking opgelegd door het bestuur.
- > De bestemmingsreserve talentontwikkeling wordt aangehouden voor aanvullende kosten in het kader van programma's voor talentontwikkeling, hetzij incidenteel of aanvullend op uit te voeren activiteiten. Voor de besteding zijn beperkingen opgelegd door het bestuur.
- > Het bestemmingsfonds LF2018 wordt aangehouden voor het vervolg van LF2018 projecten na 2018. Voor de besteding zijn beperkingen opgelegd door derden.

De directie heeft als standpunt dat bestemde gelden in een bestemmingsfonds geen onderdeel uitmaken van de toegestane reserveringsvorming volgens de Algemene subsidieverordening provincie Fryslân 2013. Voor de besteding zijn beperkingen opgelegd door derden.

Voorzieningen

Tenzij anders vermeld worden de overige voorzieningen gewaardeerd tegen de nominale waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de betreffende verplichtingen of een deel daarvan af te wikkelen.

Langlopende en kortlopende schulden

Opgenomen leningen en schulden worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs.

> GRONDSLAGEN VOOR DE BEPALING VAN HET RESULTAAT

Voor de posten die zijn opgenomen in het resultaat geldt dat voordelige resultaten genomen worden voor zover die in het boekjaar gerealiseerd zijn en met nadelige resultaten en risico's rekening wordt gehouden voor zover zij ontstaan zijn voor het einde van het boekjaar.

Als inkomsten worden verantwoord toegekende subsidies en overige inkomsten in relatie tot de in het boekjaar geleverde of gerealiseerde producten en/of diensten. Als kosten worden genomen de kosten die rechtstreeks samenhangen met de inkomsten of de indirecte kosten gerelateerd aan het boekjaar, rekening houdend met de waarderingsgrondslagen van de balans.

De producten van Keunstwurk worden uitgevoerd in programma's. In de productverantwoording wordt de bijdrage in de vorm van provinciaal subsidie voor deze onderdelen zichtbaar gemaakt. Kosten en opbrengsten met een directe relatie naar projecten en activiteiten worden als directe kosten aan de producten binnen programma's toegerekend. Het saldo van indirecte kosten en baten van personeel, huisvesting en organisatie worden uitgedrukt en toegerekend op basis van de ureninzet van medewerkers van de inhoudelijke afdelingen aan de programma's.

Subsidies

Subsidies worden als opbrengsten verantwoord indien toerekenbaar aan het boekjaar, wordt voldaan aan de met de subsidies verbonden voorwaarden en redelijke zekerheid bestaat dat zij zullen worden ontvangen.

De boekjaarsubsidie heeft een structureel karakter. De subsidie in het kader van Cultuureducatie met Kwaliteit heeft een structureel karakter voor de periode 2017-2020. De overige subsidies hebben een incidenteel karakter.

Personeelskosten

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de staat van baten en lasten voor zover ze verschuldigd zijn aan medewerkers respectievelijk de Belastingautoriteit.

Pensioenen

Stichting Keunstwurk heeft voor haar medewerkers een toegezegde pensioenregeling. Hiervoor in aanmerking komende medewerkers hebben op de pensioengerechtigde leeftijd recht op een pensioen dat is gebaseerd op het gemiddeld verdiende loon berekend over de jaren dat de medewerker pensioen heeft opgebouwd bij Stichting Keunstwurk. De verplichtingen, die voortvloeien uit deze rechten van haar medewerkers, zijn ondergebracht bij het bedrijfstakpensioenfonds Zorg en Welzijn. Stichting Keunstwurk heeft geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen in geval van een tekort bij het pensioenfonds, anders dan het effect van hogere toekomstige premies. Stichting Keunstwurk heeft daarom alleen de verschuldigde premies tot en met het einde van het boekjaar in de jaarrekening verantwoord.

> WNT-VERANTWOORDING 2020 KEUNSTWURK

Op 1 januari 2013 is de Wet normering topinkomens (WNT) in werking getreden.

De WNT is van toepassing op Keunstwurk. Het voor Keunstwurk toepasselijke bezoldigingsmaximum in 2020 is € 201.000 volgens het Algemeen bezoldigingsmaximum.

> **BEZOLDIGING TOPFUNCTIONARISSEN**

1a. *Leidinggevende topfunctionarissen en gewezen topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling.*

> **BEDRAGEN X € 1** **D.A. ZELDENRUST**

Functiegegevens

Directeur

Aanvang en einde functievervulling 2019	1/1 - 31/12
Deeltijdfactor in fte	1,0
Gewezen topfunctionaris?	nee
(Fictieve) dienstbetrekking?	ja

Bezoldiging

Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 94.379
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 9.744
<i>Subtotaal</i>	<i>€ 104.123</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 201.000
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	n.v.t.
Bezoldiging	€ 104.123
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.

> **GEGEVENS 2019**

Aanvang en einde functievervulling 2019	1/1 – 31/12
Deeltijdfactor 2019 in fte	1,0
Dienstbetrekking	ja
Beloning plus belastbare onkostenvergoeding	€ 90.921
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 9.688

Totaal bezoldiging 2019 **€ 100.609**

1d. *Toezichthoudende topfunctionarissen met een bezoldiging van € 1.700 of minder*

> **NAAM TOPFUNCTIONARIS** **FUNCTIE** **PERIODE 2020**

M. Waanders	voorzitter	1/1 – 31/12
F. Postma	secretaris	1/1 – 31/12
J. Vlasman	penningmeester	1/1 – 31/12
P. van den Broek	lid	1/1 – 31/12
H. Witteveen	lid	1/1 – 13/02
G.J. Hoogeland	lid	21/10 – 31/12

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2020 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

Bijlagen

BESTUURSSAMENSTELLING KEUNSTWURK 2020

naam	bestuursfunctie	bestuurstermijn	functie en nevenfunctie(s)
Marga Waanders	voorzitter	herkiesbaar februari 2022	Burgemeester Waadhoeke Voorzitter Us Koöperaasje (koepelorganisatie lokale enrgiecoöperaties) Voorzitter Werkveldadviescommissie opleiding Bestuurskunde-Overheidsmanagement NHL Stenden Buitengewoon ambtenaar van de burgerlijke stand
Johan Vlasman	penningmeester	eindigt december 2023	Eigenaar Oerset Interim Concerncontroller Certe Medische Diagnostiek en Advies Lid Raad van Toezicht Gearhing Toezichthoudend bestuurder SBO Aquamarijn
Fonny Postma	secretaris	herkiesbaar januari 2021	Advocaat bij De Haan Advocaten en Notarissen Bestuurslid Boederijerstichting Fryslân Bestuurslid Junior Kamer Friesland Commissielid Lus van Akkrum
Peter van den Broek	lid	eindigt mei 2023	Merkspecialist, partner in MerkMakers Voorzitter Sint Piterkomitee Lid Raad van toezicht Bibliotheken Noord
Gerrit Jan Hoogeland	lid	benoemd oktober 2020 herkiesbaar oktober 2024	Docent Bogerman college bestuurslid Vrienden Gilde Kunstacademie Friesland

MEDIA AANDACHT KRANT 2020

DATUM	TITEL	P.	MEDIUM	TERM
07-01-20	Keunstwurk leert kinderen Fries via dans en zang	22	Friesch Dagblad	Keunstwurk
08-01-20	Weerstand nachttoerisme heikel punt in Waadhoeke	26	Leeuwarder Courant	Keunstwurk
10-01-20	Nieuw cultuurbeleid zorgt voor onzekerheid	2	Friesch Dagblad	Keunstwurk
11-01-20	Boodschappen betalen voor 'n ander	20	Friesch Dagblad	Fair Saturday
15-01-20	Cultuursector wil fonds	12	Friesch Dagblad	Keunstwurk
16-01-20	Staten springen in de bres voor amateurkunst	22	Friesch Dagblad	Keunstwurk
16-01-20	Staten waarborgen amateurkunst	30	Leeuwarder Courant	Keunstwurk
20-01-20	Nno met brassband: krankzinnige combinatie	12	Friesch Dagblad	Keunstwurk
21-01-20	De amateurkunst verdient provinciale steun	24	Friesch Dagblad	Keunstwurk
23-01-20	Fanfares verrast door Nno-solist	12	Friesch Dagblad	Keunstwurk
24-01-20	Weggooien is een beetje doodgaan	34	Friesch Dagblad	Keunstwurk
30-01-20	Ruben Hein geeft workshops in aanloop naar VERS!	5	Balkster Courant	Fulkaan
31-01-20	Toch slechts één kunstwerk bij toegang Joure	24	Friesch Dagblad	Keunstwurk
14-02-20	Niet-Friezen oordelen over cultuursubsidie	16	Friesch Dagblad	Keunstwurk
28-02-20	Het rimpeleffect	34	Friesch Dagblad	Keunstwurk
06-03-20	Schrijnende wereld van dementie in Buitenpost	36	Friesch Dagblad	Keunstwurk
06-03-20	Eenakterfestival als opvolger van kriich voor amateurgezelschappen	34	Leeuwarder Courant	Keunstwurk
10-03-20	Meispelen nieuw Fries cultuurevenement	10	Friesch Dagblad	Meispelen
12-03-20	Toneelclubs strijden tegen elkaar op eenakterfestival	12	Friesch Dagblad	Keunstwurk
12-03-20	Vormgever voor alles	21	Stellingwerf	Keunstwurk
21-03-20	Het gevecht met de tijd	20	Friesch Dagblad	Keunstwurk
24-03-20	Samen Thuis	22	Leeuwarder Courant	Keunstwurk
26-03-20	Waardevolle berusting vinden in 'gepruts'	10	Friesch Dagblad	Keunstwurk
26-03-20	Samen Thuis	22	Leeuwarder Courant	Keunstwurk
27-03-20	Corona-etiquette	26	Leeuwarder Courant	Keunstwurk
28-03-20	Samen Thuis	18	Leeuwarder Courant	Keunstwurk
30-03-20	Samen Thuis	22	Leeuwarder Courant	Keunstwurk
01-04-20	Samen Thuis	26	Leeuwarder Courant	Keunstwurk
03-04-20	Samen Thuis	26	Leeuwarder Courant	Keunstwurk
06-04-20	Samen Thuis	22	Leeuwarder Courant	Keunstwurk
07-04-20	Lemster basisschool krijgt telefoontje van de koning	4	Friesch Dagblad	Meiskpelen
11-04-20	Laura Vlasblom doceert bij Keunstwurk	16	Friesch Dagblad	Keunstwurk
11-04-20	Thuis alleen zingen in een virtueel koor	42	Leeuwarder Courant	SAKO
24-04-20	Telefoondate	34	Friesch Dagblad	Keunstwurk
16-05-20	Slechts twintig zangers in online koor	12	Friesch Dagblad	Keunstwurk
23-05-20	Gospel Event gaat dit jaar online	12	Friesch Dagblad	Keunstwurk
29-05-20	De aarde een meter verschuiven	30	Friesch Dagblad	Keunstwurk
30-05-20	Hoe een buitenstaander korpsen van hun terpen jaagt	14	Friesch Dagblad	Keunstwurk
10-06-20	Repeteren, maar zonder nazit	34	Leeuwarder Courant	Keunstwurk
11-06-20	Iepen Doarp grens over als Open Doors	34	Leeuwarder Courant	Keunstwurk
11-06-20	'Dit is wat ik wil'	17	Nieuwe Ooststellingwerf	Keunstwurk
15-06-20	Pop-up expo met 'quarantainekunst'	10	Friesch Dagblad	Keunstwurk
02-07-20	Ute brengt zonnetje onder mensen	34	Leeuwarder Courant	Keunstwurk

VERVOLG MEDIA AANDACHT KRANT 2020

03-07-20	Denken in mogelijkheden	30	Friesch Dagblad	Keunstwurk
08-07-20	Friesland Pop langs de verkeerde meetlat	28	Leeuwarder Courant	Keunstwurk
16-07-20	Oefenscènes te zien als videofeuilleton	10	Friesch Dagblad	Keunstwurk
06-08-20	Zwarte Haan en de angst voor de toeristen	24	Leeuwarder Courant	Keunstwurk
10-08-20	Agenda morgen	26	Friesch Dagblad	Fulkaan
12-08-20	Agenda morgen	26	Friesch Dagblad	Fulkaan
12-08-20	'Proeven' in Kunstkamer Franeker	28	Leeuwarder Courant	Keunstwurk
13-08-20	Agenda morgen	26	Friesch Dagblad	Fulkaan
14-08-20	Agenda morgen	30	Friesch Dagblad	Fulkaan
18-08-20	Nominaties architectuurprijs	16	Friesch Dagblad	Keunstwurk
19-08-20	Niveau architectuurprijs te hoog	28	Leeuwarder Courant	Keunstwurk
04-09-20	Regeling helpt maatschappelijke sector 'troch de tiid'	9	Nieuwsblad van Noordoost Friesland	Keunstwurk
05-09-20	Kunstabudget formeel hoger	24	Friesch Dagblad	Keunstwurk
10-09-20	Scholen leren beter film kijken en maken	34	Leeuwarder Courant	Keunstwurk
10-09-20	Subsidieregeling provincie	7	Nieuwe Ooststellingwerper	Keunstwurk
16-09-20	Een woestijn als cultuurlandschap	22	Leeuwarder Courant	Keunstwurk
16-09-20	Kleurige openingsdans voor Dansverhaal.nl	1	Kollumer Courant	Keunstwurk
17-09-20	Kwaliteit architectuurprijs is 'akelig goed'	22	Friesch Dagblad	Keunstwurk
18-09-20	Geen extra geld voor cultuur en toch vreugde	34	Leeuwarder Courant	Keunstwurk
25-09-20	De priis fan it Frysk	10	Leeuwarder Courant	Keunstwurk
26-09-20	Vredeman De Vriesprijs Jubileert	30	Leeuwarder Courant	Keunstwurk
05-10-20	Fries cultuuronderwijs komt in de knel	1	Friesch Dagblad	Keunstwurk
06-10-20	Zorgen bij docenten van Nhl Stenden over cultuuronderwijs	30	Leeuwarder Courant	Keunstwurk
10-10-20	Twee winnaars Friese architectuurprijs	42	Leeuwarder Courant	Architectuurprijs
15-10-20	Twee winnaars architectuurprijs	23	Sneeker Nieuwsblad	Architectuurprijs
15-10-20	Kunst & Coo bestaat 10 jaar	11	Stellingwerf	Keunstwurk
15-10-20	Tijd Van Talent	9	Huis aan Huis Leeuwarden	Tijd voor Talent
16-10-20	Rein Halbersma: schilder geworteld in Friesland	34	Leeuwarder Courant	Keunstwurk
22-10-20	Kunst & Coo bestaat 10 jaar	12	Nieuwe Ooststellingwerper	Keunstwurk
23-10-20	Thijs Oud Professional houdt muziekonderwijs levend	34	Friesch Dagblad	Keunstwurk
28-10-20	Cultuureducatie afgeslankt verder	24	Friesch Dagblad	Keunstwurk
29-10-20	Keunstwurk: vier ton voor cultuureducatie	34	Leeuwarder Courant	Keunstwurk
30-10-20	Coalitie in Staten wil cultuurclubs alsnog helpen	16	Friesch Dagblad	Keunstwurk
30-10-20	Provinsje: Inzet voor cultuureducatie voor de jeugd blijft	12	Nieuwsblad van Noordoost Friesland	Keunstwurk
05-11-20	Folgie taalfeardigens fan bern yn skoaltiid	20	Leeuwarder Courant	Keunstwurk
07-11-20	Balk heeft muzikaalste klas van Friesland	42	Leeuwarder Courant	Méér muziek in de klas
09-11-20	Cultuureducatie met Kwaliteit: open en onderzoekend bouwen en verbinden	-	LKCA (website)	Open en onderzoekend bouwen en verbinden
04-12-20	Durf je creatieve talent te tonen	24	Friesch Dagblad	Kunstbende Friesland
11-12-20	Vrolijke kersttheatercarrousel Lawei	28	Leeuwarder Courant	Fulkaan
16-12-20	Amateurkunst krijgt een digitaal podium	24	Friesch Dagblad	Dwars door de Winter
30-12-20	Eigen Lawei-productie gaat door	3	Drachtster Courant	Fulkaan

MEDIA AANDACHT RADIO 2020

DATUM	TITEL	MEDIUM	TERM
09-01-2020	“Te min omtinken foar de amateurkeunst yn nij provinsjaal belied”	Omrop Fryslân	Keunstwurk
15-01-2020	Mear oandacht foar amateurkeunst yn kultuernota ‘Nij Poadium’	Omrop Fryslân	Keunstwurk
20-05-2020	Provincie wil kwart miljoen steun geven aan cultuur in Fryslân	Omrop Fryslân	Keunstwurk
17-08-2020	Fjouwer nominearren foar Vredeman de Vriespriis foar arsjitektuer	Omrop Fryslân	Keunstwurk
04-11-2020	Steaten: deputearre moat rap jild regelje foar kultuerynstellings sûnder subsidzje	Omrop Fryslân	Keunstwurk

PERSBERICHTEN 2020

DATUM	TITEL
10-06-2020	Pop-up expo in het teken van quarantainekunst
10-04-2020	Friese Korenkoepel SAKO en Talentontwikkelaar Fulkaan beginnen Virtueel Koor

KEUNSTWURK ONLINE OVERZICHT 2020

> SOCIAL MEDIA (VOLGERS)

social media	kanaal	2017	2018	2019	2020
Keunstwurk	Facebook	1.838	3.596	3.711	4.059
Keunstwurk	Twitter	1.448	1.441	1.436	1.428
Kultuerfilter	Twitter	927	886	881	verwijderd
Never Ending Orchestra	Facebook			769	744 inactief
Kunstinfrylan	Instagram				638 nieuw
Fulkaan	Facebook			747	804
Kultuerfilter	Facebook	242	333	412	595
De Reis	Facebook			340	358 inactief
Challenging the local	Facebook			314	320 inactief
Fulkaan	Instagram			312	364
Fair Saturday	Facebook			301	333 inactief
Keunstwurk	Linkedin			294	423
Friese Dansdagen	Facebook			292	315 inactief
Friese Dansdagen	Instagram			273	245 inactief
Nacht aan het Wad	Facebook			252	267 inactief
Meer Muziek in de Klas	Facebook			145	176 inactief
Korps in de Klas	Facebook			105	verwijderd
Tijd voor Talent	Facebook			103	110 inactief
Totaal		4.455	6.256	10.687	11.179

> WEBSITE (BEZOEKERS PER JAAR)

	2017	2018	2019	2020
keunstwurk.nl	35.719	41.432	55.332	57.328
kultuerfilter.nl	2.081	7.946	6.440	7.913
stipe.frl	7.821	6.048	4.751	2.914

> WEBSITE (GEMIDDELDE BEZOEKDUUR)

	2017	2018	2019	2020
keunstwurk.nl	02:08	02:37	02:01	01:53
kultuerfilter.nl	04:41	03:29	01:51	01:51
stipe.frl	02:36	02:13	02:49	02:17

> NIEUWSBRIEF (ABONNEES)

	2017	2018	2019	2020
Keunstwurk	2.550	2.445	2.368	2.374
Kultuerfilter	751	749	781	423

> ONLINE TOOLS

	2018	2019	2020
Mijn Keunstwurk (profielen)	700	664	677
<i>paginaweergaven</i>	6.740	4.801	4.944
Publieke kunst in kaart (kunstwerken)	1.200	1.183	1.186
<i>paginaweergaven</i>	2.532	2.640	2.992
Fondsendatabase Fryslân (fondsen)	90	104	107
<i>paginaweergaven</i>	4.160	6.290	6.593
Vraag en aanbod (plaatsingen)	54	52	35
<i>paginaweergaven</i>	6.955	7.317	5.048

KEUNSTWURK

Keunstwurk

Postbus 1288, 8900 CG Ljouwert / Leeuwarden

Bezoekadres / bezoekadres:

Wissedwinger 1, 8911 er Ljouwert / Leeuwarden

t (059) 234 34 34

e info@keunstwurk.nl

i www.keunstwurk.nl